БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 176 (17.756). • 30 июль 1980 йил, чоршанба • Баҳоси 2 тийин.

ЧЎЛҚУВАРЛАР ЮТУҒИ

Сурхондарё область Ленин йўли районининг деҳқонлари маккажўхоридан юқори ҳосил кўтардилар. Улар республикада биринчи бўлиб ўримни муваффақиятли якунладилар. Ҳар гектар майдондан юз центнердан дон ва 500 центнердан кўкпоя йиғиштириб олинди.

Айни вақтда республикамиз шимолий районларида ҳам ўрим қизғин бормоқда. Республиканинг 190 минг гектар майдонини ишғол этган маккажўхоризорларда ўрим-йиғим ишларини қисқа муддат ичида ўтказиш мўлжалланмоқда.

БЕШ ЙИЛЛИККА—ЗАРБДОР ЯКУН!

КПСС XXVI СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ XX СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

ҲОСИЛДОРЛИКНИ ОШИРИШ ҲИСОБИГА

Халқимизнинг ғайрат ва шижоати, бунёдкорлик қудрати, ташаббускорлиги ҳар қачонгидан ҳам жўш урган кунларда яшамоқдамиз. Партия Марказий Комитети 1980 йил июнь Пленумининг қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг шу Пленумда қилган сермазмун доклади, КПСС Марказий Комитетининг КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисидаги қарори барча совет кишилари қатори совхозимиз меҳнат аҳлининг ҳам юксак сиёсий активлик ва меҳнат ғайратини кучайтириб юборди. Ленинчи партиямиз XXVI съездини ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб кутиб олиш мақсадида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш юзасидан бу йилги социалистик мажбуриятларни ва ўнинчи беш йиллик планларини ошириб бажариш юзасидан мусобақани тобора авж олдиряпмиз. Хўжалигимиз деҳқонлари ғўзанинг ривожини тезлатиш, эрта пишадиган мўл ҳосил тўплашни ўз олдиларига энг муҳим вазифа қилиб қўйиб, 3100 гектар майдондаги экинни меҳр билан парвариш қилаётирлар.

Коллективимиз ҳар гектар майдондан пландаги 33 центнер ўрнига 40 центнердан пахта хирмони кўтариш мажбуриятини қабул қилган эди. Тошкент области ва Ромитан районй пахтакорларининг ватанпарварлик ташаббуси асосида ўз имкониятларини яна бир бор чамалаб кўриб, 15 минг тонна «оқ олтин» етиштириб топшириш учун кураш бошладилар. Бунинг учун ҳар гектар ер ҳисобига қарийб 50 центнердан ҳосил олишимиз керак бўлади.

Бизга маълумки, август ҳосилга ҳосил қўшиладиган ой. Ушбу ойда ҳар бир кундан оқилона фойдаланган деҳқон ютади, катта хирмонга пухта замин ҳозирлайди. Деҳқонларимиз биринчи августгача ҳар туп ғўзада 9—10 тадан, август ойи мобайнида эса яна камида 5—6 тадан кўсак тўпланишига эришишга ҳаракат қилишаётир. Тажрибали сувчиларимиз, серғайрат механизаторларимиз мўл ва эртаги ҳосил тўплашда жонбозлик кўрсатишяпти. Ғўза ўз вақтида суғорилмоқда, сувдан кейин ернинг намини қочирмаган ҳолда чуқур культивация ўтказилмоқда. Сувчиларимиз ва механизаторларимизнинг ўзаро ҳамкорликда иш олиб бораётганликлари туфайли кўнгилдагидек натижаларга эришилаётир.

Хўжалигимиз мирishкорлари қолган вақт ичида ғўза қатор ораларига ўрнига қараб уч мартадан беш мартагача комплекс ишлов бердилар. Яқин кунларда чеканка тамомланади. Бу муҳим агротехник тадбирни фақат механизмлар билан ўтказмоқдамиз.

Маълумки, совхозимиз коллективи ҳар йили пахтадан катта хирмон кўтариб келмоқда. Бизда янгидан ўзлаштирилиб, қишлоқ хўжалик оборотига киритиладиган ерлар йўқ. Аксинча, пахтазор майдонларимиз янги боғ-роғлар бунёд этиш, қишлоқ хўжалигининг пахтачиликдан бошқа тармоқларини ривожлантириш ҳисобига камайиб бораётир. Масалан, 1979 йилда 170 гектар майдонда боғ бунёд этилган эди, бу йил эрта баҳорда яна 100 гектар экинзор боққа ажратилиб, аъло навли турли мевали дарахт кўчатлари ўтказилди. Хўш, шундай экан биз қайси ҳисобга пахта хирмонимизни тобора юксалтириб бормоқдамиз? Биргина сўз билан айтадиган бўлсак, ҳосилдорликни ошириш, ердан самарали фойдаланиш ҳисобига бунга эришаётирмиз. Ҳосилдорликни ошириш учун эса илғор тажрибаларни, фан ютуқларини қўллаш, ғўза парвариши агротехникасини такомиллаштириш, химиялаштириш воситаларини самаралироқ ишлатиш даркор бўлади. Хўжалигимизда ана шундай қилишга интилмоқдамиз. Бизда қишлоқ хўжалик техникасидан, минерал ва маҳаллий ўғитлардан, сувдан унумли фойдаланишга, уларнинг самарадорлигини оширишга ҳаракат қилиняпти.

Юқорида айтиб ўтилган тадбирларни изчиллик билан амалга ошира бориб, пахта ҳосилдорлигини кўтараётган бригадалар, агроучасткалар ва бўлимлар совхозимизда оз эмас. Энди ана шулар ҳақида қисқача тўхталиб ўтайлик. Тажрибали пахтакорларимиздан Мамарашид Хурралиев бошқарувчилик қилаётган бўлим пахтакорлари ўтган йили гектаридан 43 центнердан юқори сифатли пахта ҳосили йиғиб-териб олган эди. Бу йил улар 703 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан ошириб «оқ олтин» топширишга қарор қилишган. Мухтасархон Зокирова, Обиджон Маматқулов, Камолиддин Ҳакимов ўртоқлар бошқарувчилик қилаётган бўлимларнинг пахтакорлари ҳам юксак марраларни кўзлашмоқда. Бригада бошлиқларимиздан Тошпўлат Гулмуродов, Абдумухтор Абдуллаев, Абдувоҳид Абдусаматов, Азимжон Тожибоев, Жалолиддин Жамолиддинов, Мухтасархон Фармоновалар ўз коллективларини мўл пахта ҳосили олиш сари бошлашмоқда. Иккинчи ва учинчи даражали Меҳнат Шуҳрати орденлари нишондори Назиржон Деҳқонов бошчилик қилаётган агроучасткa меҳнаткашларининг ғайрат ва шижоатлари, айниқса, диққатга сазовор. Агроучастка коллективи 270 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60 центнердан ошириб юқори сифатли пахта топширмоқчи.

Шуни ҳам айтиб ўтмоқ лозимки, совхозимиз ишчи ва хизматчилари йиғим-теримга пухта ҳозирлик кўрмоқдалар. Пахта териш агрегатлари ҳамда мавсумда ишлатиладиган барча агрегатлар ремонтдан чиқарилиб, синовдан ўтказилди ва старт чизиғига келтириб қўйилди. Биз пахта йиғим-теримини ҳаёт синовларидан ўтган ипатоволиклар методи асосида олиб борамиз, дала — бункер — прицеп — тайёрлов пункти тартибидаги иш усулига қатъий амал қиламиз. Қабул қилган план ва социалистик мажбуриятларимизни октябрь ойидаёқ бажаришга эришамиз, пахта теримини эса Улуғ Октябрнинг 63 йиллик байрамигача туғаллаймиз. Шундай қилиб, партиямизнинг XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди ҳамда Октябрь байрамининг шонли 63 йиллигини муносиб совғалар билан нишонлаймиз.

Маннон ЖАЛОЛОВ,

Андижон область, Бўз районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Партия XX съезди» совхози директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Самарқанд области. Пахтачи районидаги Калинин номли колхознинг Нортожи Абдусаломов бошчилик қилаётган бригада аъзолари 83 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 55 центнердан пахта ҳосили олишга қарор қилишган. Суратда: бригада бошлиғи Н. Абдусаломов ва бригада механизатори Ж. Турсунов ўртоқлар культивация сифатини кўздан кечирмоқдалар.

И. Ҳасанов фотоси.

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ ДАДИЛ ОДИМИ

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг хабар қилишича, республика саноат корхоналарининг коллективлари ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида социалистик мусобақани кенг авж олдириб, маҳсулот реализация қилиш ва буюмларнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан 1980 йил январь-июль ойлари планини муддатидан илгари — 29 июлда бажардилар.

Кўмир ва газ қазиб чиқариш, электр энергия, пахта териш машиналари, ички ва устки трикотаж, пайпоқлар, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари (сутга айлантириб ҳисоблангани) ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқариш юзасидан январь-июль ойлари плани ошириб бажарилиши кутилмоқда. (ЎзТАГ).

ФОЙДАЛИ МАСЛАҲАТЛАР

Қорақалпоғистон область партия комитетининг секретари К. Юсупов раҳбарлигидаги Автоном республика ўзаро текшириш бригадаси аъзолари группаларга бўлиниб, Хоразм область далаларида пахта ва бошқа экинлардан мўл ҳосил олиш борасида қабул қилинган социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганини кўздан кечирдилар, тажрибаларини ўртоқлашдилар, қимматли маслаҳатлар бердилар.

Мусобақадошлар Хонқа районй хўжаликларида бўлиб ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида 45 минг тонналик «оқ олтин» хирмони учун курашаётган пахтакорларнинг ҳозирги кунларда амалга ошираётган тадбирларини кўздан кечиришди. Район далаларидаги экинларнинг ривожи мусобақадошларни мамнун қилди. Айниқса, Ленин орденли Охунбобоев номли колхоз пахтакорларининг иш тажрибаси ибратли. Мавжуд 1865 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил кўтаришга азми қарор қилган бу хўжалик заршунослари ғўзага юксак агротехника талаблари асосида ишлов бермоқдалар. Ғўза чеканкаси сифатли ўтказилди. Культивациялаш ва ғўзага оби-тобида сув бериш намунали ташкил этилган. Ҳозирнинг ўзидаёқ ҳар туп ғўзада 14—16 тадан пайдо бўлган шода-шода кўсаклар кўзни қувонтиради.

Йиғим-теримга пухта тайёргарлик кўриш диққат марказида турибди. Районнинг «Ленинград», «Правда» колхозларида ғўза парвариши кўнгилдагидек олиб борилмоқда.

Бироқ районнинг кўпгина хўжаликларида дала ишлари юксак социалистик мажбурият даражасида ташкил қилинмаган. Айниқса, «Победа», «Хоразм» Карл Маркс номли хўжаликларда ғўзани суғориш, культивациялаш, озиқлантириш, кўчатларни бегона ўтдан тозалаш ишлари ўзибўларчиликка ташлаб қўйилган. Ана шу хўжаликларда чеканка бесабаб кечиктирилмоқда. Карл Маркс номли колхознинг биринчи, учинчи ва бешинчи бригадаларида, «Правда» колхозининг тўқай участкасидаги бригадаларда ғўзаларни бегона ўт босган. Район колхозларида терим техникасини шайлашга мутлақо эътибор берилмаяпти.

Мусобақадошлар хонқаликлар ишда йўл қўйилаётган камчиликларни тезда бартараф этиб, план ва социалистик мажбуриятларни ошиғи билан бажариш учун мустаҳкам замин яратадилар деб ишонч билдиришди. Ғўза парваришини йиғим-теримга тайёргарлик билан қўшиб олиб бориш ҳақида қимматли маслаҳат беришди.

З. ИБРОҲИМОВ,
«Хоразм ҳақиқати» газетасининг мухбири.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МУСОБАҚА ТЎЛҚИНИ АВЖ ОЛМОҚДА

КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисида»ги қарорини мамлакатимиз меҳнат аҳли ғоят баланд руҳ ва ватанпарварлик ғайрати билан кутиб олдилар. Ишлаб чиқариш илғорлари, бригада, участка, цех, корхоналарнинг, ташкилот ва бирлашмаларнинг коллективлари «Беш йилликка — зарбдор якун. КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олайлик» деган шиор остида умумхалқ ҳаракатига қўшилмоқдалар. Қуйида республикамиз меҳнат коллективларидан келаётган хат-хабарларнинг айримларини диққатингизга ҳавола қиламиз.

ИШЧИЛАР МАРРАСИ

Корхонамиз коллективи шаҳар саноат корхоналарида кенг қанот ёйган «КПСС XXVI съезди шарафига — 26 зарбдор ҳафталик» ҳаракатида фаол иштирок этмоқда. Айниқса, бизнинг 1-қуйиш цехимиз металлурглари социалистик мусобақада пешқадамлик қилмоқда. Якунловчи йилнинг ўтган ойлари давомида 12 минг тоннадан зиёдроқ металл тайёрлашга эришдик. Шунингдек планга қўшимча 310 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар тайёрлаб, буюртмачилар адресларига жўнатдик. Д-37 маркали трактор поршенининг бармоғи давлат Сифат белгисига сазовор бўлди.

Эришилган бу ютуқларнинг боиси нимада? Шубҳасиз, ишчилар ўртасида авж олган социалистик мусобақанинг шарофатидир. Мусобақа туфайли цехдаги чўян печларни модернизация қилдик. Чунончи, икки печни бирлаштириб битта ягона эритиш қозонига айлантирдик. Натижада, маҳсулот ишлаб чиқариш икки баравар ортди. Йилига 9 минг сўмлик металл иқтисод қилиш имкони туғилди, 460 тонна кокс ва кўплаб ёнилғи ҳамда энергия ресурслари тежаб қолишга эришилди. Эришилган бу ютуқларда цехимизнинг Эсон Сатторов, Пётр Балакин, Карим Халилов, Геннадий Кочерянс сингари илғор металлургларининг ҳиссаси катта.

Цехимиз коллективи мусобақа илғорларидан ўрнак олиб, партия съездини меҳнатда юксак натижалар билан нишонлашга ва бу билан 1981 йилда барча қувватларнинг барқарор ишлаб туришини таъминлашга қатъий қарор қилдилар.

Т. ИСМОИЛОВ,
Самарқанддаги «Красный двигатель» заводи ишчиси.

ҚАРОРГА ЖАВОБАН

Бригадамизнинг аҳил, меҳнатсевар, кўпмиллатли коллективи барча совет кишилари қатори КПСС Марказий Комитети 1980 йил июнь Пленумининг партия XXVI съездини чақириш тўғрисидаги қарорини ғоят баланд руҳ ва ватанпарварлик ғайрати жўш урган ҳолда кутиб олган эди. Биз Пленум қарорига жавобан В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига тайёргарлик даврида юзага келган меҳнатдаги ғайрат-шижоатни ривожлантира бориб, зиммамизга оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилдик. Бригадамиз аъзолари ўзларининг яратувчилик меҳнатлари билан музаффар ўнинчи беш йилликка зарбдор якун ясашга, КПССнинг XXVI съездини муносиб кутиб олишга қатъий қарор қилганлар.

Бригадамиз 1967 йилдан бери ҳозирги 5-кўчма механизациялашган колоннада баҳамжиҳат меҳнат қилиб келмоқда. Тез, соз ва замонавий техника асосида қуриш — бинокорларимизнинг жанговар шиоридир. Ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини янада ошириш учун 1976 йили зеленоградлик машҳур қурувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. Злобин усули асосида ишлашга ўтдик. Йил бошида шартнома асосида маълум бир объектни қўлга олиб, уни батамом қуриб битказмагунча тиниб-тинчимаймиз. Ҳамма иншоотларни шартномада белгиланган муддатларда битиряпмиз. Шуни мамнуният билан маълум қиламизки, ўнинчи беш йиллик топшириқларини шу йил 1 мартдаёқ адо этганимиз ҳақида ғалаба рапорти бердик. Шартномада кўзда тутилган 672 минг сўмлик ўрнига 696 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини адо этдик.

КПСС Марказий Комитетининг яқинда матбуотда эълон қилинган КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисидаги қарори бригадамиз аъзоларининг кучига куч ғайратига-ғайрат қўшиб юборди. Биз бу қарорга жавобан ички имконият ва резервларимизни қайта чамалаб кўриб зиммамизга қўшимча мажбурият олдик. Коллективимиз съездолди мусобақасида ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш, меҳнат унумдорлигини тез ўстириш, тежамкорликка риоя қилиш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш учун барча чора-тадбирларни амалга оширади.

У. НОДИРОВ,
Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлигининг 12-трестига қарашли Хўжайлидаги 5-кўчма механизациялашган колоннаси бригадири, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор.

МЕҲНАТ РАПОРТЛАРИ

Тошкент области саноат корхоналарининг коллективлари ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш ва КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун мусобақалашиб, саноат маҳсулоти реализация қилиш ва буюмларнинг кўпчилик энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан 1980 йил етти ойлик планини 29 июлда адо этдилар.

Область саноат корхоналарининг коллективлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, июль ойи охиригача пландан ташқари 60 миллион сўмлик қўшимча маҳсулот реализация қилишни мўлжаллаб қўйдилар.

* * *

Тошкент саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XXV съездининг, КПСС Марказий Комитети 1979 йил ноябрь ва 1980 йил июнь Пленумларининг қарорларини амалга ошира бориб, Москва шаҳри меҳнат коллективларининг 1980 йил топшириқларини барвақт бажариш соҳасидаги ташаббусини астойдил қўллаб-қувватлаб, маҳсулот реализация қилиш ҳажми ва буюмларнинг кўпчилик энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан январь-июль ойлари давлат планини 29 июлда муддатидан илгари адо этдилар.

КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисида»ги қарори шаҳар меҳнат коллективларида сиёсий активлик ва меҳнат ғайратини яна ҳам кучайтириб юборди. Ўзбекистон пойтахтининг меҳнаткашлари якунловчи йил ва умуман ўнинчи беш йиллик планлари билан социалистик мажбуриятларини муваффақиятли равишда тўла ва ошириб бажаришга азму қарор берганлар.

* * *

Ўзбекистон ССР Енгил саноат ходимлари КПСС XXVI съездини ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдириб, маҳсулот реализация қилиш юзасидан 1980 йил етти ойлик планини муддатидан илгари, 28 июлда бажардилар.

Министрлик корхоналари ой охиригача планга қўшимча равишда 25 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот реализация қилади.

* * *

Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлиги корхоналарининг коллективлари КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, маҳсулот реализация қилиш етти ойлик планини 28 июлда, барвақт бажардилар.

Ой охиригача пландан ташқари 5,5 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинади.

(ЎзТАГ).

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

Суратда учрашув пайти.

ТАСС махсус мухбири В. Мусаэльян телефотоси.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев Совет Иттифоқида дам олаётган ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусак билан 28 июль куни Қримда учрашди.

Улар ҳар икки қардош партиянинг диққат марказида турган актуал вазифалар тўғрисида бир-бирларига ахборот бердилар. КПСС XXVI съезди ва ЧКП XVI съездига тайёргарлик, СССР ва ЧССРни иқтисодий ҳамда социал ривожлантириш беш йиллик планларини туғаллаш соҳасидаги ғоявий-сиёсий ва ташкилотчилик иши бу вазифалар орасида энг муҳим ўрин эгаллайди.

Суҳбат давомида ижтимоий фаолиятнинг турли соҳаларида — сиёсат, экономика, фан ва маданият соҳасида Совет — Чехословакия ҳамкорлиги эришган даражага юксак баҳо берилди. 1990 йилгача бўлган даврда ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва кооперативлаштириш юзасидан ўзаро келишиб олинган программа ҳар икки мамлакат ўртасидаги халқ хўжалик алоқаларини янада ривожлантириш учун яхши замин вужудга келтиради. Атом энергетикаси соҳасида ҳамкорлик тўғрисида яқинда Прагада имзоланган битим ҳам муҳим аҳамиятга эгадир. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши мамлакатларининг энергетика соҳасидаги ана шу истиқболли йўналишни ривожлантириш борасида зўр ғайрат билан қилаётган муштарак ишларига Совет Иттифоқи билан Чехословакия салмоқли ҳисса қўшадилар.

Жаҳон миқёсидаги ҳозирги аҳвол муҳокама қилинган вақтда империалистик кучларнинг социалистик мамлакатларга қарши қилган шовқин-суронли ҳуружи йўққа чиқа бошлаганлиги таъкидланди. Сиёсий ва иқтисодий соҳада Совет Иттифоқини яккалаб қўйиш йўлидаги уринишлар бирин-кетин барбод бўлмоқда. Шу билан бирга Ғарбдаги урушқоқ доираларнинг мавжуд кучлар мувозанатини бузиш, қуролланиш пойгасини тезлатиш йўли билан ҳарбий устунликка эришишга умид боғлашга интилаётганлиги халқларнинг осойишталигини жиддий хавф остида қолдиради.

Бундай шароитда социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг халқаро кескинликнинг юмшатилишини сақлаб қолиш ва чуқурлаштиришга қаратилган ўзгармас ва изчил йўли алоҳида аҳамият касб этади. Бу йўл Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг яқинда бўлиб ўтган кенгаши қабул этган Декларацияда аниқ-равшан баён қилинган. Совет Иттифоқининг Европа хавфсизлигини мустаҳкамлашга қаратилган кейинги таклифлари ҳам худди шуни назарда тутади.

Учрашув қатнашчилари социал тузуми турлича бўлган давлатлар ўртасида турли даражалардаги мулоқатларни давом эттириш ва ривожлантириш кераклигини таъкидлаб ўтдилар. Бу жиҳатдан Л. И. Брежневнинг Франция президенти Жискар д'Эстэн ва ГФР канцлери Г. Шмидт билан яқинда олиб борган музокаралари фойдали эканлиги таъкидлаб ўтилди.

Л. И. Брежнев билан Г. Гусак Совет Иттифоқи ва Чехословакия апрель революциясининг ғалабаларини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган афғон халқининг ҳаққоний ишини қўллаб-қувватлашга қатъий қарор берганликларини айтдилар. Улар ўз давлатлари АДР ҳукуматининг таклифлари асосида Афғонистон теварагидаги вазиятни сиёсий жиҳатдан ҳал этишга кўмаклашишга тайёр эканликларини уқтириб ўтдилар.

Суҳбат қатнашчилари XXII Олимпиада ўйинларининг боришидан олган таассуротларини айтишиб, Москва Олимпиадаси мароқли, ўртоқларча мусобақа вазиятида ўтаётганлигидан мамнун эканликларини билдирдилар, бу Олимпиадада спорт соҳасида кўпгина жуда катта муваффақиятларга эришилди. Ана шу спорт байрами жаҳон ёшлари бир-бирлари билан алоқа боғлашга ва дўстликка астойдил интилаётганликларини яққол исбот қилади.

Суҳбат самимий ва тўла ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди. (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ИРКУТСК МУЗИКАЛИ КОМЕДИЯ ТЕАТРИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Совет театр санъатини пропаганда қилиш ва республика меҳнаткашларини коммунистик руҳда тарбиялашда муҳим роль ўйнаган гастролларни муваффақиятли ўтказганлиги учун **Иркутск музикали комедия театри** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
И. УСМОНХЎЖАЕВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри.
1980 йил, 29 июль.

ҚУЙИ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИ ҲАЁТИДАН

КОММУНИСТЛАРГА ТАЯНИБ

Энгельс номли колхоз партия ташкилоти Бухоро районидаги йирик партия ташкилотларидан ҳисобланади. Колхоз партия комитети қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш мақсадида коммунистларнинг ташаббускорлиги ва авангардлигини ўстиришга алоҳида эътибор беряпти.

Партия комитетининг секретари Раҳим Раббиев штатсиз мухбир Ж. Йўлдошевга цех партия ташкилотларининг авангардлиги ва ташаббускорлигини ўстиришда партия комитети қандай ишларни амалга ошираётгани ҳақида қуйидагиларни сўзлаб берди:

— Энгельс номли колхоз ташкил топганига 50 йил тўлди. Ярим аср давомида ҳам хўжалик, ҳам колхозчи-деҳқонларнинг қишлоқдаги авангарди — бошланғич партия ташкилоти ҳам сон жиҳатидан мустаҳкамланди. 1930—1935 йилларда ўз сафига 3—4 коммунистни бирлаштирган партия ташкилотимиз эндиликда райондаги йирик партия ташкилотига айланган.

«Агарда биз ҳатто энг аччиқ ва оғир ҳақиқатни тўппа-тўғри айтишдан қўрқмасак, биз ҳамма ва ҳар қандай қийинчиликларни енгишни ўрганамиз, албатта ва сўзсиз ўрганамиз...». Доҳий В. И. Лениннинг ана шу сўзларини ўз ишларига дастурилламал қилиб олган колхоз цех партия ташкилотлари кейинги йилларда катта ташкилотчилик ва бунёдкорлик ишларини амалга оширдилар. Бошланғич партия ташкилотлари деҳқончилик маданиятини яхшилаш, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ялпи ҳосилини, чорвачилик маҳсулотларини кўпайтириш масалаларини комплекс ҳал этиб, муайян ютуқларга эришди. Пахта ҳосили ўтган ярим аср мобайнида гектарига 3 центнердан 37 центнерга етди. Барча тармоқлар — пиллачилик, сабзавотчилик, маккажўхоричилик, сут чорвачилиги гуркираб ривожланмоқда.

Ана шу муваффақиятларда партиянинг асоси — қуйи ташкилотларнинг ҳиссаси катта, албатта. Колхозда 14 бригада (цех) партия ташкилоти яхши фаолият кўрсатяпти. Колхознинг энг катта цех партия ташкилоти ўз сафига 13 ва 14-бригадаларнинг коммунистларини бирлаштирган. Рўзи Бозоров секретарь бўлган мазкур цех партия ташкилотида ўн коммунист бўлиб, уларнинг барчаси муҳим участкаларда ишлашяпти, меҳнат коллективларининг ишлаб чиқариш ҳамда ижтимоий ҳаётига баракали таъсир кўрсатяптилар. КПСС аъзоси Зоҳир Бердиевни олайлик. У — 14-бригада бошлиғи. Узоқ йиллар илғор механизатор сифатида танилган Бердиевни 1971 йилда колхоз коммунистлари ўз сафларига қабул қилдилар. Унинг бригадасида беш нафар коммунист ишлаётир.

Бригада коммунистлари ўз очиқ партия йиғилишларида КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг X пленуми қарорларини муҳокама қилиб, ўнинчи беш йилликнинг учинчи йилида 80 гектар ернинг ҳар гектаридан 30 центнердан пахта етиштириш, ялпи ҳосилнинг 60 процентини машиналарда териб олиш мажбуриятини қабул қилган эдилар. Ваъда 35 центнер қилиб уддаланди. 14-бригада коллективи бултур ҳар гектар ердан ўртача 40 центнердан «оқ олтин», кўплаб пилла етиштиришга бел боғлаб, бутун кучни аниқ мақсадга моҳирона йўналтирди. Натижа кутилганидан зиёда бўлди. Бригада бўйича ҳосилдорлик 42 центнерга етди. Бу колхозда энг юқори кўрсаткичдир!

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев партиямиз Марказий Комитетининг 1979 йил ноябрь Пленумида сўзлаган нутқида бундай деган эди: «Келгуси йил — шу беш йилликнинг якунловчи йилигина бўлиб қолмай, шу билан бирга навбатдаги беш йилликка асос бўладиган база ҳамдир. Бу — партия XXVI съездига актив тайёргарлик кўриладиган йилдир. Бажарилган ишларга баҳо беришда ва 1980 йилги вазифаларга шундай позициялардa туриб ёндашиш керак».

Бу вазифаларни иш программаси деб билган 14 ва 13-бригада коммунистлари, колхозчилари илғорлар ташаббусига актив қўшилиб, зарбдорчасига ишлаётирлар.

— Мен 14-бригада табелчиси ва цех партия ташкилоти секретари сифатида шуни айтмоқчиманки, — дейди Рўзи Бозоров, — партия ташкилотимиз ишини КПСС Марказий Комитети 1979 йил ноябрь Пленуми талаблари асосида ташкил этиб, ҳосилдорликни оширишнинг ички резерв ва имкониятларини қидириб топишимизга тўғри келади. Ҳар бир коммунист, партиясиз колхозчи якунловчи йил мажбуриятларини шараф билан бажариш учун кўп куч-ғайрат сарфлаши, илғор тажрибалардан фойдаланиши, комплекс механизацияга таяниши керак.

Коммунистларнинг сўзи билан иши бир. Улар уюшқоқлик ва интизомни кучайтириб, илғорлар тажрибасини пухта ўрганиш ва ундан ҳаммани баҳраманд этиш учун ҳаракат қилмоқдалар. Чигит экиш барвақт тугалланди. Иккала бригада бўйича 154 гектар ерга пахтанинг «Тошкент-1» навли уруғи экиш билан тупроққа минерал ва маҳаллий ўғитлар аралашмаси, бегона ўтларга қарши гербицидлар бериб кетилди. Гектарлар тўла бўлиши таъминланди.

Шуниси қувончлики, цех партия ташкилоти коммунистларни жой-жойига қўйиш, уларни мусобақа жараёнларидаги иштирокини кучайтириш ҳамда колхозчилар ҳақида ғамхўрлик қилиш ҳақида доимо изланяпти. Бу борада партком ва колхоз правлениеси аъзолари билан ҳамкорликда иш тутилмоқда. Цех партия ташкилотининг таклифи билан 13-бригада аъзоларининг активлигини ошириш, бригадани 14-бригада даражасига кўтариш режалари белгиланди.

Якунловчи йилда 14-бригада коллективи 50 центнерлик маррани эгаллаш учун 13-бригадани социалистик мусобақага чақирди. Икки бригаданинг коммунистлари, халқ депутатлари, халқ назоратчилари дала ишларида бир-бирлари билан мусобақалашиб ишлаётирлар. 14-бригада тажрибасини 13-бригадага ёйишда агитатор З. Абдуллаев ва С. Ҳасановалар ташаббускорлик кўрсатаётирлар. Цех партия ташкилоти ҳар икки бригадада ҳам меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ишчанлик масъулиятини ошириш юзасидан ўз вақтида амалий чоралар кўряпти. Айниқса, 13-бригадани қолоқликдан олиб чиқишга катта эътибор бериляпти. Бу бригадага ерларнинг шўрини кетказиш, карталарни текислаш, пахтабеда алмашлаб экишни йўлга қўйиш, тарбиявий ишларни яхшилашда амалий ёрдам кўрсатмоқда. Шу йилнинг қиш, баҳор ойларида уч километр узунликда янги бетон ариғи, 5 километр коллектор-зовурлар ишга туширилгани фикримизнинг далилидир. Шунингдек, пахта майдонларининг 50 проценти капитал планировка қилиниб, чиритилган гўнг ва бегона тупроқ билан тўйдирилди. Парвариш даврида 13-бригада заршунослари колхознинг барча пахтакорларига мурожаат қилиб, гектаридан 45 центнердан ҳосил олиш учун курашга чақирдилар.

Партиявий раҳбарликнинг яхшиланиши туфайли ҳар икки бригадада меҳнат ва давлат интизоми яхшиланиб, коммунистлар ва бошқа деҳқонларнинг топширилган иш учун жавобгарлиги ошмоқда. Б. Жўраева, Қ. Иброҳимов, М. Тўқсонов, М. Бозорова, Б. Сафоев, В. Муродовлар ғўза парваришида актив қатнашиб, партия топшириқларини ҳам бенуқсон бажараётирлар.

Цех партия ташкилоти бу ёш коммунистларнинг беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун бошланган ташаббусини қўллаб-қувватлади. Бибиражаб Жўраева ва Маъруфа Бозорова 14-бригадада пилла етиштириш бўйича беш йиллик планнинг тўрт йилда уддаланишига ҳисса қўшди.

Шу кунларда цех партия ташкилоти В. И. Лениннинг: «Партия аъзоси бўлган кишилар, бу соҳада лозим бўлган ишларни умумдавлат миқёсида кучайтириш, бирлаштириш, шу ишга зўр бериш ташаббускорлари бўлмоқлари лозим... Меҳнат интизомида ва ғайрат билан ишлашда партия аъзолари ҳаммадан олдинда бормоқлари лозим», — деган доҳиёна гапларини иш программаси қилиб олган. Шу боисдан унинг атрофига уюшган ҳар бир коммунист фақат ўз ишига эмас, балки ўз ёнида ишлаётган кишининг иши учун ҳам жавоб бериб, унинг қийинчиликларни енгиб ўтишида ва илғорлар сафидан ўрин олишида яқиндан кўмаклашмоқда.

ИШЧИ КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

САДОҚАТ РАМЗИ

Республикамиз пойтахтидаги агрегат заводи ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ўзларининг фидокорона меҳнатлари, қишлоқ меҳнаткашларига кўрсатаётган беминнат ёрдамлари билан «Ўроқ ва Болға» иттифоқини мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшиб келмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисида»ги қарори муносабати билан ҳозир корхонада юксак сиёсий ва меҳнат кўтаринкилиги ҳукмрон.

Коллектив съезд шарафига социалистик мусобақани авж олдириб, илгари зиммасига олган мажбуриятларини қайта кўриб чиқди ҳамда планга қўшимча яна 50 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга сўз берди. Бу буюмлар қишлоққа мўлжалланган бўлиб, улар орасида кўплаб қишлоқ хўжалик техникасининг эҳтиёт қисмлари бор. Маҳсулотларнинг яна бир қисмини эса кенг истеъмол моллари ташкил қилади.

РЕСПУБЛИКАДА ЭНГ ЙИРИК

Бухоролик гидросозлар ўзларининг яратувчилик ишлари билан ишчи солномасига кўпгина ёрқин саҳифалар битганлар. Улар КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съезди шарафига социалистик мусобақани авж олдириш ҳақидаги қарорига жавобан зарбдор вахтада туриб ишлашга аҳд қилдилар. Ўзаро социалистик мусобақанинг тўғри ташкил этилганлиги туфайли коллектив янги зафарларни қўлга киритмоқда. Шулардан бири — Ўзбекистондаги энг йирик насос станцияси бўлиб, у Қуйимозор сув омборида бунёд этилган. Қурувчилар уни муддатидан уч ой илгари фойдаланишга топширдилар.

Маълумки, шу пайтгача Қуйимозор сув омборида стационар насос станцияси бўлиб, у бора-бора пахта далаларини оби-ҳаёт билан таъминлашда ҳозирги кун талабларидан орқада қола бошлади. Янги бунёд этилган насос станцияси кўчма бўлиб, у ҳар секундда 25 кубометр обиҳаётни тепаликка чиқариб бера олади. Ҳозир Бухоро областининг 4 та пахтакор райони далалари ана шу кўчма насос станцияси хизматидан фойдаланмоқда.

ИШГА ТУШИРИЛАДИГАН ОБЪЕКТЛАР — НАЗОРАТДА

БОШ ПУДРАТЧИ ҚАЁҚҚА ҚАРАЯПТИ?

Бу галги сафаримиз Термиздан шимолроқда, «Намуна» колхози ёнида қад кўтараётган ремонт-механика заводи қурилишида бўлди. Катта йўлнинг ўнг томонида тикланаётган иншоот ўзининг замонавий лойиҳаси, архитектураси билан эътиборни тортади. Беихтиёр қурилиш ичкарисида бўлгингиз, бу ерда меҳнат қилаётган бунёдкорлар иши билан яқиндан танишгингиз келади.

Бироқ, ичкарига киришингиз билан кўз олдингизда бутунлай ўзгача бир манзара намоён бўлади. Қурилиш майдонида ҳар хил темир-терсаклар, ускуналар, техника воситалари, қурилмалар, бинокорлик материаллари дуч келган жойда уйилиб ётибди. Қурувчилар бекор ўтиришибди.

— Иш фронти йўқ, қурилиш материаллари таъминотида ёрдамга муҳтожмиз. Раҳбарлар бефам бўлгач, аҳвол шу-да! — куйиниб гапирди улардан бири, комплекс қурувчилар бригадаси бошлиғи Виктор Церюгин. Бригадирнинг гапини унинг ҳамкасблари — Олег Ражабов, Александр Притчан, Шокир Эминжонов ва бошқалар ҳам тасдиқлашди.

Қурувчилар ҳақ эди. Ҳозир Сурхондарё области колхоз-совхозларида 2200 дан ортиқ ҳайдов тракторлари, 2 мингдан зиёд насос қурилмалари ишлаб турибди. Қўриқ ва бўз ерлар очиш, пахта майдонларини кенгайтириш, янги-янги хўжаликлар ташкил этиш жадал давом этмоқда. Бу ҳол келгусида область хўжаликларида техника воситаларига талаб яна ҳам кўпайишидан далолат беради. Термизда ремонт-механика заводини қуришдан мақсад ана шу техника воситалари қаровини яхшилаш, уларнинг мунтазам ишга шай бўлиб туришини таъминлашдан иборат.

Бўлажак корхонанинг лойиҳа-смета ҳужжатлари 1975 йилда тайёр бўлганди. Уни барпо этишга «Госкомсельхозтехника» область бирлашмаси буюртмачи, 165-қурилиш тресті эса бош пудратчи қилиб тайинланди. Кўп ўтмай бу ерда қурилиш ишлари бошланиб кетди. Заводнинг смета нархи 3 миллион сўмга яқин бўлиб, бош корпуснинг ўзига 1 миллион 112 минг сўм сарфланиши кўзда тутилди. Бироқ, бу суръат узоққа бормади. Қурилишда суръат ва маром пасайиб кетди. Трест дастлабки уч йилда бор-йўғи 354,2 минг сўмлик капитал маблағ ўзлаштириб, қурилиш-монтаж ишлари планини 46 процент бажарди.

Қурилиш 1979 йилда ишга тушириладиган объектлар қаторига киритилди. Лекин, мўлжал тўғри чиқмади. Объект чала-чулпа ҳолда якунловчи йил объектлари ҳисобига ўтди. Мана йилнинг ҳам етти ойи ўтиб боряпти, қурилишда эса суръат тезлашганича йўқ. Нормурод Кенжаев бошлиқ участка бунёдкорлари ўнинчи беш йилликнинг бугунгача бўлган план-топшириқларини бирор соҳа бўйича ҳам бажара олмади.

— Бўлажак завод 37 та катта-кичик объектларни ўз ичига олади, — деб ҳикоя қилади корхона директори Учқун Исмоилов. — Гапнинг рости, завод қурилишида, унинг асосий ишлаб чиқариш корпусида ҳали кўп муаммолар ечимини кутиб ётибди. ТП 110-6 электр подстанцияси биноси қурилиши ҳануз ниҳоясига етказилгани йўқ. Синов станцияси қурилиши пайсалга солиняпти. Ички канализация ва санитария-техника системалари синовдан ўтказилганича йўқ. Қозонхона ичкарисидаги устахона лойиҳада кўрсатилганидек махсус сим тўсиқлар билан ўраб олинмаган. Газ қувурлари ётқизилиши керак бўлган траншеяларни қазиш ҳануз ниҳоясига етмади. Биноларга ўрнатилган эшик ва ромлар очилса ёпилмайди, ёпилса очилмайди.

Ишлаб чиқариш корпуси томини ёпишда жиддий қийинчиликлар туғилмоқда. Чунончи, бу ерда вентиляция ускуналарининг катта қисми иншоот томининг остидан ўтади. Уларни ўрнатиш масъулияти «Промвентиляция» ташкилоти зиммасига тушган. Коллективнинг ишида эса барака йўқ.

Бош пудратчи бино устини ёпиш ишлари мажбуриятини олган 4-махсус қурилиш-монтаж тресті коллективи бунёдкорлари олдида ҳам қарздор бўлиб қолмоқда. Трест участка бунёдкорларини ғишт, қоришма, бетон сингари қурилиш материаллари билан таъминлашнинг уддасидан чиқолмаётир. «Промэнергомонтаж» бошқармаси коллективи иш олиб бораётган корпусда технологик ускуналар ўрнатилиши суст бормоқда.

Буюртмачи заводнинг тезроқ ишга туширилишини кутиб турибди. Шу боисдан «Госкомсельхозтехника» область бирлашмаси бош пудратчига етарли ишчи кучи, техника воситалари ажратиб берди. Бироқ, бош пудратчи бу ёрдамдан етарли фойдалана олмаётир.

Шунингдек, қурилиш трести қошидаги ишлаб чиқариш-техника таъминоти бошқармаси қурилиш майдонларига ғишт, бетон, темир-бетон конструкциялар, эшик ва ром сингари зарур материалларни вақтида етказиб бермаяпти. Оқибатда завод қурилишида ишлаётганларнинг 50 проценти қимматли вақтларини бекор ўтказишга мажбур бўлмоқдалар. Масалан, шу йилнинг 4, 5 июль кунлари қурилишда иш олиб бораётган бригадаларнинг иккитасида бинокорлик материаллари етишмаслиги туфайли қурувчилар бўш қолишди. Участка бошлиғи Нормурод Кенжаевнинг айтишича, ўтган ҳафталарнинг бирида 200 кубометр бетон буюртма қилинган бўлса, бугунгача унинг 30 проценти келтирилган. Бундай камчиликларнинг ҳаммаси — завод қурилишининг асоссиз чўзилиб кетишига сабаб бўлмоқда.

Вазифа — Сурхондарё область халқ хўжалигида катта аҳамиятга эга бўлган муҳим объект — ремонт-механика заводи қурилишини тезлаштиришдан, объектни якунловчи йил охирига қадар ишга туширишдан иборат.

П. РАСУЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбирлар пости аъзоси.
П. АЛИМАРДОНОВ,
Ўзбекистон радиоси мухбири.
А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

*

Республикамиз ишчи коллективларида партия XXVI съезди шарафига зарбдор вахта қизғин давом этмоқда. Тахиатош кўчма механизациялашган колоннасининг бинокорлари съездолди мусобақасида яхши натижаларга эришмоқдалар. Суратларда: колоннанинг мусобақада ғолиблик қилаётган мутахассисларидан К. Имоналиев ва уста монтажчи А. Олланиёзов. Ўнгдаги суратда эса Тошкентдаги тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг чевар бичиқчиси Марҳамат Жалилова билан тикувчи мотористка Раъно Мирсаидовани кўриб турибсиз.

Р. Саидов ва И. Глауберзон фотолари.

*

ИНСОН ВА УНИНГ ИШИ

ҚЎРИҚНИНГ ОҚ КАРВОНИ

Баҳорда чигит экишнинг қизғин пайтида Ортиқбой Раҳматов ҳам ўз даласига техникани чиқарди. Биз бу далага вақти-вақти билан таъзим бажо қилгани келиб турамиз. У ҳар қандай пахта даласидан ҳеч бир фарқи йўқдек. Фақат деҳқоннинг меҳр тўла, синчков кўзларигина жўякларнинг ўзига хослигини, пайкалларнинг чизиқларини ҳамда ранглар жилосини пайқайди: дала июнда ям-яшил, августда хиёл сўлинқираган ва октябрда сарғиш тус олади.

Илк бор менинг нигоҳимда дала кузда, сентябрда очилгандек эди. Эндигина мавсум бошланган, этак боғлаган аёллар чаноқлардаги оппоқ момиқни териб эгат бўйлаб олдинга юришарди. Оналар ва опа-сингиллар билан урушдан кейин дарҳол учрашиш эркаклик виждонига синов эди. Ташвиш ва қайғулардан сочларига оқ тушган хоргин аёллар бамисоли биз фронтчиларга таъна билан қарагандек, гўё нега бу оғир синов бунча узоққа чўзилди, деб сўрагандек бўлардилар. Мен дала бўйлаб юрганимда оёқларим чалкашиб кетди. Нима бўлмасин шу ердаги ёши улуғроқ бўлган аёлнинг олдига етиб бордим. У жўякда бир боласи қўлида, бир боласи этагидан тутганди, уларнинг учалови ҳам менга ҳайрат ва ташвиш билан қараб туришарди.

Аёлнинг менга берган саволи, гарчи у оддий ва жуда содда бўлса-да, бир умр эсимда қолди:

— Ака, фронтда эримни кўрмадингизми? Биз уни иккинчи йил кутяпмиз...

Ўша кунларда одамлар умид билан яшардилар. Ким дир онани ва хотинни кутиш ҳуқуқидан маҳрум қила олармиди? Улар баҳорда адир этакларида экин экиб, ҳаётни қайта бунёд этардилар. Душман билан курашганлар қудрати далаларнинг саховати билан мавжуд эди. Бу саховат қанча мўл бўлса, эрлар, оталар ва ўғилларнинг қайтиш куни шунча яқин эди. Тўғри, ҳамма қайтмади, аммо ҳаммани кутишарди. Пардаойнинг эри Салоҳиддин қайтиб келмади. Ўша лейтенант Азимов ҳақида ҳалиги аёл мендан ўз даласида сўраганди.

Бир вақтлар жонсиз ер бўлган бу жойлар Тоштепа деб аталарди. Халқ бежиз атамайди. Бу ер чиндан ҳам тошга тўла тепа эди. Одамлар қўли билан, уларнинг ақли билан дала вужудга келтирилди. Бу дала «оқ олтин» армуғон этади.

Дала билан бирга Пардаой ҳам деҳқон сифатида, раҳбар сифатида, таниқли киши, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери сифатида туғилди... Дала кенгайди, Пардаой Азимова билан ёнма-ён бошқа таниқли пахтакорлар, эндиликда бутун Ўзбекистонга машҳур бўлган Жиззах область Жиззах районидаги Навоий номли колхоз кишилари камол топишди. Пардаой ишининг давомчиларидан бири Ортиқбой Раҳматовдир. Ана шу Тоштепада, Жиззах қўриғида мўл ҳосил миришкорининг шуҳрати туғилди.

Тоштепа этакларидаги далалар — умумий дала, аммо айни пайтда Ортиқбойнинг даласи. Бунда ер ва инсон ўртасидаги муносабатларнинг кўплаб сирлари бор. У ўз даласини севади, у билан фахрланади. У: «Мен ўз даламга қўл теримчиларни қўймайман!» деб туриб олиши мумкин. Ҳатто колхоз раиси ёки район раҳбари мажбур этса ҳам қўлда терувчиларни киритмайди. У қаттиқ қўл, ишчан, тажрибали одам.

Мен уни мавсум арафасида, таъбир жоиз бўлса, айни тантанавор дамларда кўрганимда қаршимда намоён бўлган манзаранинг оддийлигидан бирмунча бахаловат бўлгандим: Ортиқбой пахта териш машинаси ёнида турар ва ўзининг ёрдамчи механизаторлари билан суҳбатлашарди. Ишчанлик билан, шошилмай гаплашарди. Мен, наҳотки бирор ишнинг чаласини битириш, бирор нарсани қидириш керак бўлмаса, ахир ҳамиша мавсум арафасида нимадир етишмайди, нимадир қолиб кетади, нималарнидир эсдан чиқаришади-ку, деб ўйладим. Менинг хотиржамлик ҳақида берган саволимга бригадир шундай жавоб қилди:

— Ҳаммаси жойида...

Улар ҳозир мавсумга тайёргарлик кўриш ҳақида эмас, балки теримни қайси участкадан бошлаш, қай соатда ва қайси машинани эгатга олиб кириш ҳақида гаплашишарди.

Далачиликда иш аниқлиги доимо нисбатан белгиланади. Кўпинча иш меъёрини об-ҳаво белгилаб беради. Энг яхши график ҳам баъзан бузилади: Ортиқбой Раҳматовда эса бузилиш йўқ. Унинг графиги бир неча вариантларда бўлади, уларнинг ҳар бири рўй берган шароитга қараб, кунигача ва ҳатто соатигача аниқ бажарилиши мумкин. Бажарилиш имконияти авваладан амалга оширилган ҳар тарафлама икир-чикиригача пухта ўйланган тараддуд билан мустаҳкамланади. Кечга яқин машиналар қулай жойни эгаллашади, ва эрталаб белгиланган соатда пахта теримини бошлашади. «Зангори кема»лар учун йўлни ҳайдовчиларнинг ўзлари очишади. Уларнинг ўзи машина қайтадиган жойларни тайёрлайдилар. Ахир улар машинани ўзлари бурадиларда, шунинг учун бу ишни қандай қилиш керак бўлса шундай бажарадилар, бунда ҳеч кимни койиб ҳам бўлмайди.

Бригадада бир неча йилдан буён танлаб териш қўлланилади. Ҳамма участкалар бир вақтда пишиб етилмайди, баъзилари эрта, баъзилари кеч етилади. Йиғим-теримнинг умумий фронти авж олиб кетгунча Ортиқбой машиналарнинг бир қисмини пахтаси етилган жойга ташлайди.

Ортиқбой Раҳматовнинг машина парки ҳамиша ишлаб туради. У техника билан боғлиқ бўлган дала ишларининг барча турларини бажарадиган ажойиб механизаторларни тарбиялади. Ортиқбой ўз даласида этак боғлаган одамларнинг бўлмаслигига эришяпти. Шундай бўляпти ҳам. Мавсум пайтида биз этак боғлаган кишиларни кўрмадик. Икки юз гектарлик участкада машиналар «ҳужум қилишарди».

Ортиқбой ўзининг асосий қуроли бўлган машинага бирдан келмади. У ўз деҳқонлик ҳаётини уруш даврида деярли болалик пайтида далачиликда ҳисобчи қилиб тайинлашганларидаёқ бошлаганди. Деҳқончилик сирларини катталарнинг меҳнатига баҳо бериб ўрганди. Мамлакат учун жуда оғир бўлган ўша йилларда унда ўз даласида экин ўстириш эҳтиёжи пайдо бўлди. Ёшлар бригадасини тузди ва отасидан оқ йўл тилади.

— Бу иш осон эмас, — деди Раҳмат ота. — Пахта далада ўсади, далани эса инсон яратади. Далани яратиш учун кучларингиз етадими?

— Етади, — деб ишонч билдирди Ортиқбой.

— Унда йўлинг оқ бўлсин!

Оқ йўл! Ортиқбойнинг йўли шундай бўлди. Бироқ бу унинг йўли осон бўлди, деган маънони билдирмайди. Ёшлар бригадаси 40 гектар ерни қўлга олди. Уларнинг ери шоирона номга — Лайлак уя деган номга эга эди. У: уйини энг баланд жойга — дарахт тепасига ёки минора томига қурадиган оқ қанотли қушларни лайлак дейишади... Ерни ҳайдашди, экин экишди. Планни гектаридан 19 центнер деб белгилашди. Ўша вақт учун бу юқори эди.

Отаси айтди:

— Одамлар лайлакнинг учиб келишини кутишади, чунки у ўзи билан баҳорни олиб келади. Ҳамма ўз уясига учиб келаётган оқ қушни кўради. Бу қуш қачон учиб кетишини ҳеч ким билмайди. Бу кузда бўлади. Сенга нима қолади, бўш уями?

Ота ўғлидан хавотирда эди: ёш қўллар унча моҳир, унча кучли эмасди.

— Мен оқ карвон келтираман, — ўғли отасига тагдор қилиб жавоб берди.

Оқ карвонни келтирди ҳам. Ёшлар бригадаси пахта пунктига гектаридан 25 центнердан ҳосил топширди.

Ортиқбойнинг даласи вужудга келган жойлар шоирона ном билан аталарди. Кейинги баҳорда бригада Қизлартепадан участка олди. Унинг номи учун ер олишгани йўқ, Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитети гектаридан ўттиз центнердан ҳосил етиштириш учун ёш пахтакорларнинг мусобақасини эълон қилди. Лайлак уя бундай ҳосилни бера олмасди: у жойнинг ери орик эди. Ортиқбой Қизлартепани танлади.

— Аталиши чиройли, — иккиланишди бригада аъзолари, — аммо бу номни кузда тарозига қўйиб бўлмайди.

— Яхшиси Лайлак уяга қайта қолмаймизми? У ерда ўзимизнинг йигирма беш центнеримизни ололсак керак чоғи.

Ортиқбой чекинишни билмасди, у мусобақада бригада ғалабасини хоҳларди ва ўз сўзида турди — янги жойдан дала очишди. Қизлартепа ёш деҳқонларга зафар келтирди. Бригада гектаридан 30 центнердан ҳосил олди. Бу областда энг юксак ҳосил эди. Район комсомол комитети секретари бригадирга тилла соат топширди.

Ҳар йили кузда лайлаклар учиб кетгач, бригада ўзининг оқ карвонини — мўл пахта ҳосилини йўлга кузатади. Куз ҳамиша омадли келарди. Деярли ҳамиша. Баҳор эса кам қувонтирарди. Умуман қувонтирмасди. Тўсатдан бўлган совуқлар ниҳолларни ҳалок этар, учкур дўл далани тракторда ҳайдалгандек уриб кетарди. Эркаклар аламидан лабини тишлар, аёллар дала устида йиғлашарди.

Ортиқбой табиат келтирган офатдан далани ҳимоя қилишни ўрганди. Ғўза совуқдан тўла нобуд бўлса қайта экардилар. Қисман нобуд бўлганда қўшимча жойларга экиларди. Эҳтимол, Ортиқбой Раҳматовнинг бригадирлик услуби ўшандаёқ шакллана бошлагандир. Ҳосил табиатнинг тасодифий зарбасидан зарар кўрмаслиги керак, гектарига 140 минг тупдан ниҳол — мажбурий норма, уларнинг ҳаммаси ҳисобда, ҳаммаси эътиборда, у сал камайса ҳосил пасайиб кетади. Ютқазишга йўл қўймаслик керак. Фақат ютиш керак.

Колхоз партия ташкилоти ва правлениеси янги бригадаларнинг бошлиқлигига Ортиқбойнинг шогирдларидан танлашади — ер майдонлари кенгаяди, уларни ўзлаштириш керак. Ортиқбойнинг фамилиядоши Толибжон Раҳматов 80 гектар участкани олди ва биринчи йилиёқ яхши ҳосил етиштирди. Иккинчи йили ҳосил колхознинг ўртача кўрсаткичидан ошди, кейинчалик эса рекордлар қўйила бошланди. Иш миқёси, албатта, Ортиқбойникидек эмас, бироқ вазифа бирдек — ҳар бир гектарни серҳосил қилишдан иборат.

Ортиқбойнинг тажрибали, билимдон ёрдамчилари бошқа участкаларга ўтиб, ўз далаларини яратишди. Ортиқбойнинг ўзи ҳам бошқа дала яратиш ҳақида ўйлаб қолди. У орзу қилишни яхши кўрарди: ер фақат экилган нарсани қайтариб бериши эмас, янги чўққилар сари курашишда ҳамкор бўлиши керак.

Ортиқбой Қизлартепани қолдирди ва Тоштепа этакларига, янги ўзлаштирилаётган бригадалар ёнидаги қўриққа ўтди. Бу жой текислаш ва суғориш шохобчалари қурилмалари учун қулай эди. Дала Ортиқбойнинг тасаввуридаги шаклни ола бошлади. Далани бригадир ва бирга ишловчи дўстлари серҳосил ва саховатли қилишди. Дастлаб бу дала нисбатан кичик, 40 гектардан иборат бўлди. Ҳосил бригадирни қувонтирди, аммо дала янада юқори ҳосил бериши мумкинлигини барча тушунарди. Кейинги йили ерга ер қўшилди ва дала 150 гектарга етди. Шу вақтларда ирригаторлар Жиззах чўлига Зарафшон ва Сирдарё сувини улашди. Ортиқбой далани 300 гектарга кенгайтирди. Ташвиш қўшилди, қийинчилик ҳам кўпайди. Баҳор пахтакорнинг меҳнатини мушкуллаштирарди. Гектарларни тўлдиришди, қайта экишди, ҳар сафар ёққан ёмғирдан сўнг пайдо бўладиган қатқалоққа қарши курашишди. Ёз ўртасида ғўза куч тўплади, ёзнинг охирига келиб эса кўсаклар тўлишди. Ташвишлар умидларга алмашди. Кузда машиналар бункерни базўр бўшатарди. Бригада 1540 тонна, гектаридан 51 центнердан пахта топширди.

Ортиқбойнинг даласида ўтган йил ҳам мўл ва саховатли йил бўлди. Раҳматов мавсум бошланиш арафасида гектаридан 50 центнердан ҳосил олиш ҳақида берган ваъдасини тасдиқлади. Бригада бундай юксак мажбуриятни КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленуми кунлари зиммага олди ва ўз сўзининг устидан чиқди: гектаридан 52,5 центнердан хом ашё давлатга топширилди. Аммо бригадада эришилган марра чегара эмас, деб ҳисоблашишади.

Ортиқбой Раҳматовнинг эллик-олтмиш центнери — кўплар учун аниқ маррадир. Унинг ўртоқлари, шогирдлари бу маррага яқин келишди.

Раҳматовнинг бой саховатли даласи бор. Унга яна бир бор таъзим қиламиз. Бизнинг эзгу таъзимимиз охиргиси бўлмасин.

Назир САФАРОВ.
Жиззах области.
(«Правда», 29 июль).

Тошкент области. Калинин районидаги «Хасково» совхози меҳнаткашлари сабзавот, картошка ва деҳқончиликнинг бошқа тармоқларидан йил сайин мўл ҳосил етиштириб келмоқдалар. Хўжалик миришкорлари бу йил 11 минг тонна сабзавот етиштиришга қарор қилишган. Бу ерда маҳсулот топшириш қизғин бормоқда. Бригадалар ўртасида ташкил этилган социалистик мусобақада тажрибакор деҳқон Маъруф Мирхожиев бошчилик қилаётган бригада коллективи олдинда боряпти. Суратда: М. Мирхожиев бошлиқ бригаданинг илғор ишчиси Машкура Давлатова. У ҳар куни 500 — 600 килограммдан помидор териб топшираётир.

А. Тўраев фотоси.

Абитуриент—80

ИСТИҚБОЛ ОСТОНАСИДА

Мамлакатимиздаги энг йирик олий ўқув юртларидан бири — Абу Райҳон Беруний номидаги Халқлар дўстлиги орденли Тошкент политехника институти халқ хўжалиги учун кўплаб етук инженер кадрлар тайёрлаб бермоқда. Яқинда ўзининг олтин юбилейини тантанали нишонлаган бу билим даргоҳи шу кунларда ўз истиқболининг остоналарида турган минг-минглаб йигит-қизлар билан гавжум.

— Институтимизда студентлар қабул қилишга тайёргарлик уюшқоқлик билан ўтказилмоқда, кириш имтиҳонлари бошланиши учун деярли ҳамма нарса тахт қилиб қўйилди, — деди «Совет Ўзбекистони» мухбири билан суҳбатда институт ректори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Карим Содиқович Аҳмедов. — Аслини олганда биз студентлар қабул қилишга тайёргарликни жуда барвақт бошлаган эдик. Кундузги ва кечки тайёрлов бўлимларида бу ишга анча илгари киришилганди. Ана шу бўлимларда колхозчилар. совхозларнинг ишчилари, ҳарбий хизмат муддатини тугатиб келган ёшлар институтга кириш имтиҳонларига тайёрланишди. Шу билан бирга абитуриентларга ёрдам кўрсатиш, ўткир зеҳнли йигит-қизларни аниқлаб олиш мақсадида республикамизнинг барча областларида физика ва математика фанлари бўйича олимпиада ўтказилди. Уларда 4 мингдан ортиқ ўқувчи-ёшлар қатнашди. Олимпиадаларда чуқур билимларни намойиш этган ғолиблардан 600 киши фахрий ёрлиқ билан тақдирланди.

Мактаб билан олий ўқув юртимизнинг алоқаси ўқувчилар орасидан билимдон, энг яхши тайёргарлик кўрган йигит-қизларни танлаб олиш билангина чегаралангани йўқ. Биз бу алоқаларни янада мустаҳкамлаш мақсадида ўқувчиларни институтга кириш имтиҳонларида бажариладиган ёзма ишларнинг вариантлари ва оғзаки имтиҳон билетларининг намуналари билан таништириш тажрибасини кенг қўлланмоқдамиз. Қабул комиссияси бу йил республикадаги 40 мактабда ана шундай тадбир ўтказди. Тажриба шуни кўрсатдики, кириш имтиҳонлари учун тайёрланаётган вариантлар мактабларнинг ўқув программалари талабларига тўла жавоб беради.

Институтимизнинг барча факультетлари, шунингдек Чирчиқ, Жиззах, Олмалиқ, Наманган ва бошқа шаҳарлардаги филиалларида абитуриентлар учун «Очиқ эшиклар куни» ўтказилди. Уларда бўлажак студентлар ўқув ва илмий лабораториялар билан танишдилар, кириш имтиҳонларига тайёргарлик юзасидан фойдали маслаҳатлар олдилар.

Биз абитуриентларни кириш имтиҳонлари бўйича методик кўрсатмалар, программалар, баҳолаш мезонлари ва бошқа қўлланмалар билан етарли таъминладик. Барча факультет ва филиалларда ана шундай материаллар билан жиҳозланган стендлар ташкил этдик. Бўлажак студентлар учун консультациялар кенг кўламда йўлга қўйилди. Бошқа шаҳарлардан келиб институтимизга киришга аҳд қилган йигит-қизлар учун ётоқхоналарда ҳам консультациялар ўтказдик.

Ўрта ўқув юртларини «беш» ва «тўрт» баҳолар билан тугатган, маълумоти ҳақидаги ҳужжатида баҳоларнинг ўртача қиймати 4,5 дан юқори бўлган ёшларни, икки имтиҳон натижаси тўққиз ёки ўн балл бўлгани тақдирда, институтга қабул қилиш практикаси бу йил ҳам давом эттирилади.

Республикамиз халқ хўжалигининг жадал суръатлар билан ривожланиши, янги-янги тармоқларнинг вужудга келтирилиши ва йирик иқтисодий районларнинг тараққий этиши туфайли бир қатор мутахассисликлар бўйича инженер кадрларга эҳтиёж кучаймоқда. Ана шуни ҳисобга олган ҳолда бу йил институтимизда фойдали қазилма конларни ер остидан ковлаб олиш ишларининг технологияси ва комплекс механизациялаш, фойдали қазилма конларни очиқ усулда қазиб олиш технологияси ва комплекс механизациялаш, рангли металлар металлургияси, нефть ва газ конларини ишга тушириш технологияси ва комплекс механизациялаш, қуюв ишлаб чиқариш машиналари ва унинг технологияси, сув билан таъминлаш ва канализация мутахассисликлари бўйича ўқиш учун кираётганларга баъзи имтиёзлар берилмоқда. Чунончи, ҳозиргача ўрта мактабларни олтин медаль билан тугатган йигит-қизлардан 220 киши студентликка имтиҳонсиз ўқишга қабул қилинди. Бундан ташқари ўта танқис ихтисосликларга кирувчилар ўрта маълумот ҳақидаги ҳужжатида ўртача баҳонинг қиймати тўрт яримдан кам бўлмаса, улар фақат икки фандан имтиҳон топширадилар. Саккиз баллдан кам йиғмаган тақдирда бундай абитуриентлар конкурссиз ўқишга қабул қилинади.

Айни пайтда институтимизнинг Жиззах шаҳридаги филиали бирмунча кенгайтирилмоқда. Энди ана шу қўриқ ўлкада ишлаш учун қишлоқ хўжалик қурилиши, иссиқлик, газ билан таъминлаш ва вентиляция, сув билан таъминлаш ва канализация мутахассисликлари бўйича ҳам инженер-кадрлар тайёрланади.

Бу йил Самарқанд шаҳрида ҳам институтимизнинг янги филиали очилди. Унинг кундузги ва кечки бўлимларига студентлар қабул қилишга киришилди. Бу ерда машинасозлик технологияси, саноат корхоналари, шаҳарлар ва қишлоқ хўжалигини электр билан таъминлаш, анорганик моддалар технологияси мутахассисликлари бўйича малакали инженер кадрлар тайёрланади. Келгусида филиалнинг сиртқи бўлимини ҳам очиш кўзда тутилмоқда.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ўнинчи беш йиллик план ҳамда социалистик мажбуриятларини бажаришдаги юксак кўрсаткичлари ва автотранспорт корхоналарининг ишлаб чиқариш-техника базасини мустаҳкамлашда актив иштирок этганлиги учун Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлиги Тошкент область қурилиш бошқармаси комплекс бригадасининг бошлиғи ўртоқ Анатолий Михайлович **Меркуловга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми халқ хўжалик юкларини ташиб беришни таъминлаш ва аҳолига хизмат кўрсатиш, автотранспорт корхоналарининг ишлаб чиқариш-техника базасини янада ривожлантириш ва уни такомиллаштириш ишида эришган юксак кўрсаткичлари учун қуйидаги ўртоқларга **Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган транспорт ходими** фахрий унвони берди: Каримбой **Абдураҳимов** — Наманган область автотрестига қарашли 22-автотранспорт корхонасининг автомобиль шофёри, Аҳмад **Бозоров** — Қашқадарё область автотрестига қарашли Шаҳрисабздаги 35-автотранспорт корхонасининг автомобиль шофёри, Собир **Жуманиёзов** — Хоразм область автотрестига қарашли Ҳазораспдаги 96-автотранспорт корхонасининг автомобиль шофери, Иван Иванович **Жевлаков** — Тошкент шаҳар юкларни марказлаштирилган усулда ташиш трестига қарашли 2521-автоколоннанинг автомобиль шофери, Отаулла **Ражабов** — «Узремшина» республика ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори, Тўрабой **Раҳматжонов** — Андижон область автотрестининг бошқарувчиси, Владимир Федорович **Черков** — Фарғона область автотрестига қарашли Қўқондаги 2520-автоколоннанинг бошлиғи.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми халқ хўжалик юкларини ташишни таъминлаш ва аҳолига хизмат кўрсатиш, автотранспорт корхоналарининг ишлаб чиқариш-техника базасини янада ривожлантириш ва такомиллаштириш ишида эришган юксак кўрсаткичлари учун Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлиги корхоналари ходимларидан бир группасини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ТЕХНИКА МАВСУМГА ШАЙМИ?

ФУРСАТ ҒАНИМАТ

Қорақалпоғистон Автоном республикасида пахта, шоли ва бошқа экинлардан йил сайин мўл ҳосил олиб келинмоқда. Фан-техника ютуқлари, илғорлар тажрибаси кенг қўлланилаётгани туфайли бунга муваффақ бўлинмоқда. Кейинги йилларда пахта ҳосилини агрегатлар ёрдамида териб олишда, шолини комбайн ва жаткаларда ўриб-янчиб олишда кўзга кўринарли муваффақиятларга эришилаётир. Қорақалпоғистонликлар ўтган йили она-Ватанга 450 минг тонна пахта етказиб бериб, шундан 293,7 минг тоннасини агрегатлар билан териб олишган эди. Етиштирилган 260 минг тонна шоли фақат комбайн ва жаткаларда ўриб-янчилди.

Ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида қорақалпоғистонлик деҳқонлар 450 минг тонна пахта, 300 минг тонна шоли етиштириш мажбуриятини қабул қилишган. Шу кунларда хўжаликларда мўл ҳосилга пухта замин ҳозирланяпти.

Автоном республиканинг илғор хўжаликларида агрегатларни йиғим-терим мавсумига ҳозирлашга киришилганига анча бўлди. Тўрткўл, Элликқалъа, Беруний районларининг қатор колхоз ва совхозларида техника ремонти уюшқоқлик билан олиб бориляпти.

Афсуски, Автоном республиканинг ҳамма районларида ҳам бу иш шу куннинг юксак талаблари даражасида боряпти, деб бўлмайди. Амударё районидаги Ленин номли, Охунбобоев номли, «Ленинизм», «Манғит», Хўжайли районидаги Карл Маркс номли, Чапаев номли колхозларда, Қўнғирот районидаги «Хоразм», Кегайли районидаги Энгельс номли, «Кегайли», «Халқобод», «Қизил аскар» совхозларида техникани мавсумга шайлашда сусткашликка йўл қўйилаётир. Юқорида номлари кўрсатиб ўтилган хўжаликларда ўтган йили пахтани машинада териш бўйича белгиланган мажбуриятлар бажарилмай қолган эди. Уларнинг раҳбарлари эса бундан тегишли хулоса чиқариб олганлари йўқ. Акс ҳолда терим мавсумида ишлатиладиган машина ва механизмлар ремонтига жиддий киришилган бўлур эди.

Яқинда биз «Госкомсельхозтехника»нинг Қораўзак район бирлашмаси бошлиғи Азим Юсупов билан суҳбатлашдик. Район хўжаликларидаги мавжуд 230 та терим агрегатидан 65 таси ремонтдан чиқарилибди, холос. Кўсак узиш, қўрак чувиш ва бошқа агрегатлардан 70—75 проценти ремонтига ҳали ҳам қўл урилгани йўқ.

— Нима учун ремонт ишлари ҳаддан ташқари чўзилиб кетяпти? — сўраймиз А. Юсуповдан.

— Ишчи кучи етишмайди, — аста жавоб беради у. — Масалан, «Москва», Калинин номли, А. Дўстназаров номли совхозларнинг ҳар бирида техника ремонтида 9—12 киши қатнашмоқда, холос. Бу графикда белгиланганининг тўртдан бирига ҳам тўғри келмайди.

Техника ремонти бўйича Кегайли районида олиб борилаётган ишлар билан ҳам танишдик. Район меҳнаткашлари бу йил 45 минг тонна пахта етиштириб, шундан 30 минг тоннасини машиналарда териб олишга қарор қилишган. Афсуски, районда техника ремонти сусткашлик билан олиб бориляпти. Маълумотларга қараганда райондаги 386 та пахта териш агрегатидан 336 таси, 132 та кўсак узиш агрегатидан 11 таси, 115 та кўрак чувиш агрегатидан 98 таси ремонтига киришилгани йўқ.

Ленинобод районида ҳам аҳвол яхши эмас. Район совхозларидаги 160 та пахта териш агрегатидан 38 таси ремонт қилинибди, холос. Шуманай, Чимбой районларида ҳам техника ремонтига ҳамон жиддий киришилгани йўқ.

Хўш, шоличиликка ихтисослаштирилган хўжаликларда ҳосил ўрим-йиғимига тайёргарлик қандай бормоқда? Биз яқинда шоличиликка ихтисослаштирилган «Партия XXII съезди», «Маяк», «Қораўзан» совхозларида бўлдик. Бу хўжаликларда ҳам комбайн ва жаткаларнинг ремонти кўнгилдагидек бормаётир.

Механизатор кадрлар тайёрлаш ва механизаторлар малакасини ошириш катта аҳамиятга эга. Бу борада Автоном республика қишлоқ хўжалик министрлиги ҳамда «Госкомсельхозтехника» Қорақалпоғистон бирлашмаси катта тадбирлар ишлаб чиққан. Бироқ бу тадбирларнинг бажарилиши қаноатланарли эмас.

Пахта йиғим-терими ҳамда шолини ўриб ва янчиб олишни намунали ташкил этиш учун барча техника воситаларининг бир меъёрда ишлашини таъминламоқ лозим. Бунинг учун эса энг аввало етарли механизатор кадрлар керак бўлади. Ҳозирги ҳисоб-китобларга қараганда мавсумда йиғим-терим техникасининг унумли ишлашини таъминлаш учун мутахассис етишмайди.

Ўйлаймизки, Қорақалпоғистон Автоном республикаси партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари юқорида айтиб ўтилган камчиликларни тез орада бартараф этадилар ва якунловчи йил учун белгиланган юксак социалистик мажбуриятларнинг ҳамма соҳада ортиғи билан бажарилиш таъминланади.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ОЛАМДА НИМА ГАП

Европа Хельсинкидан сўнг

САМАРАЛИ ҲАМКОРЛИК

Хельсинкида ўтказилган Умумевропа кенгашида Европадаги ўттиз уч давлатнинг, АҚШ ва Канаданинг раҳбарлари 1975 йил 1 августда имзолаган тинчлик хартиясида баён этилган тинч-тотув яшаш принциплари ўтган беш йил мобайнида конкрет мазмун билан бойитилди: Европа мамлакатлари ўртасида турли даражалардаги сиёсий мулоқатлар кучайди, иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлик ривожланди. Буни, жумладан, Совет — Финляндия самарали ҳамкорлиги тасдиқлайди.

Совет — Финляндия муносабатлари тенг ҳуқуқли ва ўзаро манфаатли ҳамкорликни, турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшашдан иборат ленинча принципларини амалга ошириш намунаси бўлиб қолди. Дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида 1948 йилда имзоланган Совет — Финляндия шартномаси шу муносабатларнинг мустаҳкам негизидир. У мамлакатларимиз ўртасидаги яхши қўшничилик ва дўстлик муносабатларига асос яратиб берди.

Совет — Финляндия муносабатларини ривожлантириш тажрибаси жаҳоннинг турли мамлакатларида катта қизиқиш уйғотмоқда. Бунинг боиси шундаки, бу муносабатлар Европа шимолида, умуман Европа қитъасида тинчлик ҳамда хавфсизликни мустаҳкамлашнинг омили бўлди ва бўлмоқда. Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг Финляндия пойтахтида ўтказилганлиги ҳамда бу ерда унинг якунловчи акти имзоланганлиги муҳим воқеадир. Европанинг урушдан кейинги тарихида янги босқич бошланганлиги Хельсинки номи билан боғланди.

Тинч-тотув яшаш принципи совет — фин ўзаро манфаатли ҳамкорлигида ўзининг амалий ифодасини топди. 30 йилдан ошиқроқ вақтдан буён мамлакатларимиз ўртасидаги иқтисодий, илмий-техникавий алоқаларни ривожлантириш учун катта ишлар қилинди. Совет Иттифоқи Финляндиянинг энг йирик савдо-сотиқ шериги бўлиб, унинг ҳиссасига бу мамлакат ташқи савдо оборотининг бешдан бир қисми тўғри келмоқда. Ўз навбатида Суоми ҳам мамлакатимизнинг Европадаги йирик ташқи савдо-сотиқ шерикларидан биридир. Икки мамлакат ўртасидаги товар айирбошлашнинг ҳажми 1976—1980 йилларда 9 миллиард сўмни ташкил этса, 1981—1985 йилларда 12 миллиард сўмга етади. Совет Иттифоқи ёрдамида Финляндияда бунёд этилган Раахе шаҳридаги йирик металлургия комбинати, Ловис шаҳридаги қуввати 440 мегаватт бўлган атом электростанциясининг биринчи навбати, иссиқлик электростанциялари, СССР — Финляндия газопроводи икки томонлама алоқаларнинг конкрет натижаларидир. Финляндия фирмалари, ишчилари ва мутахассислари иштирокида мамлакатимиз территориясида қатор саноат объектлари қурилмоқда. Шулар орасидаги энг йирик объект — Карелия АССР территориясида бунёд этилаётган Костомукш кон-бойитиш комбинатидир. Финляндия чет элда амалга ошираётган ана шу йирик қурилишнинг ўзигина қатор йиллар мобайнида неча минглаб фин қурувчиларини иш билан таъминлайди.

Яқинда Хельсинкида иқтисодий ҳамкорлик бўйича Совет — Финляндия ҳукуматлараро доимий комиссиянинг навбатдаги йиғилиши ўтказилди. Унинг қатнашчилари СССР билан Финляндия ўртасидаги савдо-иқтисодий, саноат ва илмий-техникавий ҳамкорликни ривожлантириш ҳамда чуқурлаштириш юзасидан 1990 йилгача мўлжалланган узоқ муддатли программа муваффақиятли бажарилаётганлигини таъкидладилар. Ҳар иккала томон бу программани яна беш йилга узайтириш лозимлигини таъкидладилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев билан Финляндия президенти У. К. Кекконен томонидан 1977 йилда имзоланган бу программа кўпқиррали Совет — Финляндия муносабатларини ривожлантириш учун катта аҳамиятга эгадир. «...бу ҳужжатни, — деб таъкидлаганди Л. И. Брежнев, — Европанинг катта сиёсати эришган ютуқ қаторига тўла асос билан қўшиш, Умумевропа кенгашининг Якунловчи актини рўёбга чиқариш соҳасидаги сезиларли қадамлардан бири деб аташ мумкин. Турли социал ва хўжалик системаларидаги давлатлар биринчи марта шу қадар узоқ муддатга мўлжалланган ҳамкорликнинг асосий йўлларини белгилаб олмоқдалар, бу масалаларни шу қадар кенг комплекс тарзда, конкрет ва реал асосда ҳал этмоқдалар».

Хельсинкидаги Умумевропа кенгаши кескинликни юмшатиш, Европа давлатлари ўртасидаги ўзаро манфаатли ҳамкорликни кенгайтириш, замонамизнинг асосий вазифаси — тинчликни ва халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлаш учун кенг имкониятлар очди. Совет Иттифоқи ва унинг шимолий қўшниси — Финляндия ана шу йўлдан бормоқда.

А. РУЗИЕВ.

ШОНЛИ САНА

Мальдив Республикаси ўз тарихида шонли сана — мустақилликка эришилган куннинг 15 йиллигини нишонлади. Ана шу ёш давлат 1965 йил июль ойида инглиз мустамлакачилари асоратидан қутилиб, мустақил тараққиёт йўлига ўтди.

Мальдив Республикаси Ҳинд океанида Шри Ланканинг ғарб томонида жойлашган кичкина давлатдир. 115 мингга яқин аҳолиси бўлган бу республика аҳолисининг асосий касби балиқ овлашдир.

Мальдив Республикаси блокларга қўшилмаган давлат бўлиб, тинчлик ва барча мамлакатлар билан дўстлик сиёсатини ўтказиб келмоқда, империалистларнинг Ҳинд океанидаги кирдикорларига қарши, бу районни тинчлик зонасига айлантириш учун курашмоқда.

Мальдив билан СССР ўртасидаги муносабатлар ривожланмоқда. Шу йил апрель ойида Мальдив Республикаси билан Совет Иттифоқи ўртасида маданий ва илмий ҳамкорлик тўғрисидаги битим имзоланди.

МАЪМУРЛАРНИНГ БЕБОШЛИГИ

ВАШИНГТОН, 28 июль. ТАСС мухбири Н. Пахомов хабар беради:

Америка маъмурлари Совет—Америка муносабатларини янада мушкуллаштириш, кескинликни юмшатиш руҳига янада кўпроқ путур етказишдан иборат очиқдан-очиқ мақсад билан навбатдаги иғвогарликни уюштирдилар. АҚШ давлат департаментининг руҳсати ва буйруғи билан Чикагонинг иммиграция бошқармаси 12 яшар болани совет гражданлари бўлмиш ота-оналаридан ажратиб олиб, унга «сиёсий бошпана» берди.

Бу ишнинг тарихи бундай. Май ойида эр-хотин Ю. Л. ва А. М. Половчак Вашингтондаги СССР элчихонаси консул бўлимига мурожаат этиб, ўз Ватани — Совет Иттифоқига қайтиб боришларига рухсат берилишини сўраган эдилар. Улар қон-қариндошларининг таклифига биноан, уларнинг қуруқ ваъдаларига учиб, йил бошида доимий яшаш учун АҚШга келгандилар. Улар билан бирга фарзандлари — балоғат ёшидаги қизи ҳамда 12 яшар ва 6 яшар ўғиллари келган эди.

Украинада Половчакларнинг участкали уйлари бор эди, оила бошлиғи шофёр бўлиб ишлаб тузуккина пул топарди, хотини уй юмушларини олиб борар, катта болалари ўқирди. Улар АҚШга келишлари биланоқ, «қочоқлар» деб аталмиш кишилар категориясига тушдилар. Чикагодаги қариндошлариникида икки ой яшадилар, Америка маъмурларидан ҳеч қандай нафақа олмадилар. Сўнгра Половчак пўлат қуйиш заводида қора ишчи бўлиб ўрнашди, унинг хотини эса касалхонада фаррош бўлди. Яшаш жойини шаҳарнинг иммигрантлар яшайдиган энг қашшоқ районларидан биридан ижарага олишга тўғри келди.

Шундай қилиб, Половчаклар Америка воқелигидан ҳафсалалари пир бўлиб, АҚШда турмуш кечириш қандай эканлигини билиб, Совет Иттифоқига қайтишга рухсат беришларини сўрадилар. Аммо «мурувватпешалар» чиқиб қолиб, 12 яшар Владимирни ўзларига ром этишга уриниб кўрдилар, унга велосипед ҳадя қилдилар, машина олиб беришни ваъда қилдилар. Ана шу қуруқ ваъдаларга учган бола уйидан қочиб кетди ва ҳатто ота-оналари унинг қаерда эканлигини узоқ вақтгача билолмадилар.

Шундан кейин суд машмашаси уюштирилиб, унда болани ота-оналарига бериш-бермаслик масаласи ҳал этилди. Ҳозирча Владимирни Иллинойс штатининг болалар ва оилаларга хизмат кўрсатиш бошқармаси васийлигига вақтинча қолдиришга қарор қилинди, лекин узил-кесил қарор бир неча ҳафтадан кейин қабул қилиниши керак. Аммо Чикагонинг иммиграция бошқармаси шу фурсатни кутмай, давлат департаменти билан келишиб олган ҳолда Американинг болалар ота-оналарига қайтариб берилишини кўзда тутувчи қонунларига хилоф равишда болага «сиёсий бошпана» беришга қарор қилди.

Владимирнинг отаси суд машмашасини, иммиграция бошқармасининг қарорини ҳамда давлат департаментининг тутган позициясини ўз боласини ўғирлаш деб билди. СССРнинг Вашингтондаги элчихонаси Америка мухбирларининг берган саволларига жавоб қайтариб, шу фикрга қўшилишини билдирди. Болани ўғирлашга бирон кимса эмас, балки Американинг ўзини «инсон ҳуқуқлари ҳимоячиси» қилиб кўрсатишни суйишадиган олий маъмурлари буйруқ қилдилар.

Элчихона АҚШ маъмурларининг ҳатти-ҳаракатлари Совет—Америка муносабатлари учунгина эмас, (Половчаклар оиласининг ҳамма аъзолари совет гражданларидир) шу билан бирга, умуман халқаро ҳуқуқ-тартибот учун ҳам ғоятда салбий оқибатлар келтириб чиқариши мумкин, деди. Бундан чиқадики, АҚШга гўдак болалари билан келувчи ажнабийларнинг бирон оиласи ҳам ўз бошига шундай савдолар тушишидан сақланадиган бўлмас эканда.

Половчакларнинг ёш ўғлига «сиёсий бошпана» берилиши, айниқса, бемаъниликдир. Ҳар қандай саводли ва холис кишига 12 яшар бола бунинг нима эканлигини тушуниш у ёқда турсин, ҳатто уни билмаслиги аён бўлмоғи лозим. Ниҳоят, Половчаклар оиласининг таҳқирланиши ахлоқ, одоб ва инсонпарварлик барча принципларини, шу жумладан Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг Якунловчи актида айтилган оилаларни бирлаштириш принципларини очиқдан-очиқ бузишдир. Америка пропагандаси ҳозир бу «воқеага» бутун-бутун саҳифалар бағишлаб, уни ҳамма хил оҳангга солаяпти. Бундай кампания сиёсий иғвогарлик тусида эканлигига ҳеч бир шубҳа йўқ, зеро буни кўпгина оддий америкаликлар ҳам биладилар. Вашингтонлик бир юрист «бу иш ўғирликнинг худди ўзи, ҳеч қандай юридик асосга эга бўлмаган очиқдан-очиқ сиёсий қарор деб ҳисоблади», — маълум сабабларга кўра, у ўз фамилиясини ёзмасликни сўради, албатта. «Крисчен сайенс монитор» газетаси бу мислсиз қарор кишини ташвишга солмай қололмайди, деб таъкидлади.

ХАЛҚ ҒАЗАБИ ТЎЛҚИНИ

Тель-Авивнинг сиёсатидан, сионистларнинг зиндонларида азоб чекиб ётган фаластинлик ватанпарварларга Исроил турма ходимларининг ваҳшиёна муомала қилаётганлигидан халқнинг қаҳр-ғазаб тўлқини босиб олинган араб территорияларининг кўп шаҳар ва қишлоқлари кўчаларига ҳам ёйилди.

Норозилик намойишлари ва митинглари, ялпи забастовкалар ўтказилмоқда, Қуддуснинг араблар яшайдиган шарқий қисмидаги халқаро Қизил Крест ваколатхонаси биносида очлик эълон қилинган. Иордан дарёсининг Ғарбий соҳили ва Ғазо секторининг Фаластин аҳолиси босқинчиларга қарши курашда ана шундай усуллардан ва бошқа воситалардан фойдаланмоқда.

Меҳнаткашлар ҳаракати кенгайиб кетганлигидан қути учган Исроил маъмурлари халқ ҳаракатини бостириш учун шошилинч чоралар кўрмоқдалар. Лекин бу чоралар сионистларнинг «Нафта» турмасидаги маҳбусларни қўллаб-қувватлаётган фаластинлик араблар ҳаракатини тўхтата олмайди. Маҳбуслар турма ходимларининг ваҳшиёна муомаласига ва тоқат қилиб бўлмайдиган оғир шароитларга қарши норозилик билдириб, икки ҳафтадан кўпроқ вақтдан буён очликни давом эттирмоқдалар.

(ТАСС).

ЎҚИШ ВА ВАҚТ ЎТКАЗИШ

ХАЛҚАРО ФЕЛЬЕТОН

Бир куни Америка ёзувчиси Марк Твенни бир оила фирмасига қарашли хусусий университетда лекция ўқишга таклиф этишди. Твенга лекция мавзуини ўзи танлаш ҳуқуқини беришди, лекин у ниҳоятда қизиқарли бўлиши керак, деган шарт қўйишди. Твен бунга рози бўлди ва қуйидаги мавзуда ярим соатлик лекция ўқишини маълум қилди: «Америка билан Англия чавандоз ва от каби ҳамиша бирга бўлиши керак. Лекин энг муҳими шундаки, Англия отдир».

Ёзувчи таклиф этган мавзу катта қизиқиш уйғотди. Лекция ўқишни уюштирувчилар одамнинг кўп бўлишини ҳис этиб, лекция залига кириш учун ҳақ оладиган бўлишди. Марк Твен университет йўлагида пайдо бўлиб, залга киришга уринаётган бир пайтда уни дарвозабон тўхтатди:

— Марҳамат қилиб билетингизни кўрсатинг!

— Қанақа билет, — ҳайрон бўлди Марк Твен. — Менга ҳеч қанақа билетнинг кераги йўқ. Мен ўзим лекторман.

— Ҳо, лекторман денг, — киноядли кулди дарвозабон. — Ўн минут ичида мен залга ўн учта лекторни киритдим. Лекин уларнинг орасида бирontaси ҳам сиздақанги аҳмоқона башарали эмасди...

Марк Твен икки долларга билет олиб залга кирди. Бу ерда шовқин-сурондан ҳеч нарсани англаб бўлмасди. Ёзувчи шовқин солаётган ёшларга бир қараб олдида уларни тинчланишга чақириб, минбарга чиқди. Ниҳоят бир неча бор огоҳлантиришлардан сўнг зал тинчиди ва Твен сўз бошлади:

— Азиз талабалар ва бошқа тингловчилар! Агар олдин эълон қилинган лекция мавзуида тўхталиб ўтирмасам сизларни ранжитмасман деб ўйлайман. Мураккаб сўзлар ва оғир афоризмлар билан бошингизни қотиришни истамайман. Қисқа қилиб шуни айтмоқчиманки, ушбу ўқув юртида талабага ажойиб вақт ўтказиш ва ёқимли дам олиш дақиқалари таклиф этилади. Кўнгил очаверинглар! Хайр!

Марк Твен шу билан ўз лекциясини тугатди ва гулдурос қарсаклар остида залдан чиқиб кетди. Ўшандан буён орадан юз йил ўтиб кетди. Вақт ўзгарди, ўқувчиларнинг бир неча авлоди алмашди, лекин университет ҳамон бой хусусий фирма қўлидалигича қолмоқда. Бу ерда ўқиш бутунлай вақт ўтказишдан иборат бўлмаса ҳам баъзан ёшларга кўнгил очадиган программаларни ҳам таклиф этиб туришади. Яқиндагина университет йўлагида иккита эски курсдош қадрдонлар — Том билан Дик учрашиб қолишди.

— Бугун лекцияда профессор Картжезинский нима ҳақида гапирди? — деб сўради Том шеригидан.

— Миллатнинг бирлашуви ҳақида, — жавоб қилди Дик. — Унинг севган мавзуи шу ўзи.

— Миллатнинг бирлашуви — ажойиб кашфиёт.

— Шунақаку-я, — афтини буриштириб жавоб қилди Дик. — Лекин мен бу ерда чет элликлар ҳаддан ташқари кўплигига ҳайрон бўляпман...

Дўстларнинг суҳбати узилди. Йўлакда пайдо бўлган швейцар доскага аллақандай қоғозни ёпиштириб кетди. Дўстлар унга яқинроқ бориб ярим овоз чиқарган ҳолда ўқишди:

«АҚШнинг биринчи президенти ким бўлган? Грециялик кемалар хўжайинига турмушга чиққан АҚШ президенти бевасининг исми нима эди? Афғонистон — АҚШнинг штатими ёки мустамлакаси? Бокс бўйича собиқ жаҳон чемпиони Муҳаммад Али Африка мамлакатларидан қайси бирига спорт-сиёсий маслаҳатчиси бўлиб тайинланди? Эртага соат 11.00да бўладиган сиёсий ҳуқуқ профессори Адам Картжезинский лекциясига келсангиз бу саволларга қониқарли жавоб оласиз».

— Лекцияга борасанми? — сўради Дик.

— Боролмайман, — жавоб берди Том. — Футбол матчига судьяликка бораман. Сенчи?

— Эҳтимол, — деди Дик. — Мен унинг лекцияларига ҳамиша қизиқиб келардим. Бу сафар эса халқаро кескинлик кучайган ҳозирги шароитда элчи Муҳаммад Али музокараларни қандай олиб бораркан — мушт биланми ёки профессор Картжезинскийнинг тили биланми, шу нарса мени айниқса қизиқтиряпти.

— Бу иккови ҳам бир гўрку, ахир.

— Ундай бўлса бориш керак. Гарчи вақт ўтказиш учун бўлса ҳам...

Мартти ЛАРНИ,
Фин ёзувчиси.

МОСКВА ОЛИМПИАДАСИДА

БЕЛЛАШУВЛАР, ОЛИШУВЛАР, ОЧКОЛАР

● Сергей СУХОРУЧЕНКОВ (СССР) 189 километрлик велосипед пойгасида юқори натижага эришиб, Олимпиада ғолиби бўлди.

● Виктор РАШЧУПКИН (СССР) найза отишда мусобақа шартларини ўрнига қўйиб, чемпионликни қўлга киритди.

● Вера КОМИСОВА (СССР) аёллар ўртасида юз метрли масофага тўсиқлароша югуришда биринчи бўлди.

● Фальк ХОФФМАН (ГДР) сувга сакрашда ғолиб чиқди.

● Йорк РЕТЛИСБЕРГЕР (Швейцария) дзюдо мусобақасида ғолибликни қўлга киритди.

● Марита КОХ (ГДР) 400 метрли финал югуришда ютди.

● ГДРлик Лутц ДОМБРОВСКИ узунликка сакраб яхши натижа кўрсатди. У 8 метру 54 сантиметрга сакради.

● Италиялик Пьетро МЕННЕА 200 метрли масофага югуришда ғолибликни эгаллади.

● Чехословакиялик штангачи Отар ЗАРЕМБА дуруст кўрсаткичга эришди.

● Йохан ХАРМЕНБЕРГ (Швеция) эркаклар ўртасида шамшир билан олишувда шахсий биринчиликни эгаллаб, шоҳсупага кўтарилди.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАХСУС МУХБИРИ Ҳ. НОСИРОВ МОСКВАДАН ХАБАР ҚИЛАДИ

● РЕКОРДЛАР ЯНГИЛАНМОҚДА
● ЭРКИН ШАГАЕВ: ЧЕМПИОН БЎЛМАГУНЧА КЎНГИЛ ТИНЧИМАЙДИ
● ТОШКЕНТЛИК А. ДИМОВ ФИНАЛДА
● ЧАВАНДОЗ Ю. КОВШОВ, КАМОНЧИ Н. БУТУЗОВАДАН УМИДИМИЗ КАТТА.

Бугун Олимпиада мусобақаларининг ўн биринчи куни бошланади. Спортнинг айрим турлари бўйича баҳслар ниҳоясига етди. Чунончи, Крилатскдаги велосипед пойгаси учун мўлжалланган майдонлар бўшаб қолди. Ленинград, Киев, Минск шаҳарларида ўтказилган футбол ўйинлари ҳам тугади. Энди чарм тўп усталари ҳал қилувчи учрашувларни Москвада давом эттиради. Бугунгача Олимпиада баҳсларида 52 Олимпиада рекорди, 30 дан кўп жаҳон рекорди ўрнатилди. Фақат сузиш бўйича янгидан ўнта жаҳон рекорди, 22 Олимпиада рекорди қайд қилинди. Мусобақаларни қарийб 3,5 миллион томошабин келиб кўрди.

Волейболчи қизлар бугун мусобақаларга якун ясайдилар. В. И. Ленин номли Марказий стадионнинг кичик спорт аренасида ҳал қилувчи баҳслар бўлади. Учрашувларни муваффақиятли ўтказган совет волейболчилари ҳал қилувчи баҳсларда ГДР командаси билан майдонга тушадилар. «Олимпийск» спорт комплексида ҳал қилувчи учрашувлар ўтказилди. Бу ерда ватерполчиларимиз финал ўйинлардан бирини давом эттирадилар. Олти команда ўз мавқеини мустаҳкамлашга зўр бермоқда. Чемпионликка эса СССР ва Югославия ватерполчилари талабгор бўлиб турибди.

Югославия командаси Испания ватерполчилари билан ўйинда 7:6 ҳисобида устун келдилар. Шундай қилиб, югославиялик спортчилар жами 3 ғалаба ва 1 дуранг билан очколарини 7 тага етказдилар.

Совет сув тўпи усталари бу сафар Нидерландия командаси билан учрашдилар. Тўртинчи учрашувда ҳам муваффақият қозонишга астойдил шайланган ватерполчиларимиз ҳужумкорликка зўр бериб, ташаббусни қўлга олдилар. Михаил Иванов ҳисобни очди. Танаффусдан кейин капитан Александр Кабанов ҳисобни 2:0 га етказди.

Учрашувнинг учинчи бўлими, айниқса, кескин ўтди. Томонлар дарвазага олти тўп киритдилар. Ҳисоб 5:3. Учрашувнинг охирги қисмида майдон эгалари дарвазага иккита тўп киритдилар. Ватерполчиларимиз 7:3 ҳисобида ғалабага эришиб, очколарни саккизта қилиб олдилар. Бу билан совет ватерполчилари Олимпиаданинг кумуш медалини нақд қилиб қўйишди.

— Бизга кумуш медаль совриндори бўлиш кифоя эмас, — дейди тошкентлик Эркин Шагаев. — Йигитларимиз чемпионликни қўлга киритишга шайланишган. Олтин медаль тақдири эса Югославия командаси билан бўладиган учрашувда ҳал бўлади.

Тошкентлик моҳир югурувчи Анатолий Димов ўзини кўрсатмоқда. У саралаш мусобақасида 3000 метрли масофага тўсиқлар оша югуриб, 8 минут 33,2 секунд вақт сарфлаган эди. Вакилимиз ярим финал баҳсларда ҳам астойдил ҳаракат қилди. Анатолий бу сафар 8 минут 24,9 секунд натижа кўрсатди. Бу билан югурувчимиз финал баҳсида ҳам қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритди. Эртага олтин медаль учун курашда 12 нафар спортчи қатори Анатолий Димов ҳам югуриш йўлкасига чиқади.

Яшил майдонда хоккей ўйнаётган қизлар мусобақаси давом этмоқда. Совет терма командаси хоккейчилари учрашувларни кўтаринки руҳда ўтказа олмадилар. Вакилларимиз бугунгача учта учрашув ўтказиб, шундан иккитасида имкониятни бой берди. Зимбабве ва Ҳиндистон командалари учрашувларни муваффақиятли давом эттиришяпти. Бугун совет хоккейчилари Польша командаси билан майдонга тушадилар. Хоккейчиларимиз қолган ўйинларни муваффақиятли ўтказиб, мавқеларини мустаҳкамлайдилар деган умиддамиз. Бугун олимпиадачилар яна 13 комплект медаль учун курашадилар. Тошкентлик чавандоз Юрий Ковшов отига эгар босса, жаҳон рекордчиси Наталья Бутузова қўлига камонини олади.

ОЛИМПИАДА ЎЙИНЛАРИ — ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИНГИЗДА

Бугун Марказий телевидениенинг «Восток» программаси КЎРСАТАДИ

ОЛИМПИАДА КУНДАЛИКЛАРИ

11.35; 12.00; 12.55; 18.00.

Эркин кураш. Саралаш мусобақалари.
Камондан отиш.
Баскетбол. Аёллар. 3- ва 4-ўринлар учун.
Байдарка ва каноэ ҳайдаш.
Бокс. Чорак финал.
Енгил атлетика. Финал.
Оғир атлетика. Финал.
Бокс. Чорак финал.

ТЎРТИНЧИ ПРОГРАММА

12.55—23.00.

Баскетбол. Эркаклар. 3-ўрин учун.
Бокс. Чорак финал.
Эркин кураш. Саралаш мусобақалари.
Байдарка ва каноэ ҳайдаш.
Қиличбозлик. Шамшир. Команда биринчилиги учун. Финал.
Қиличбозлик. Шпага. Команда биринчилиги учун.
Оғир атлетика. Финал.
Қўл тўпи. Эркаклар.
Баскетбол. Аёллар. Финал.
Волейбол. Аёллар. Финал.

«МОСКВА ОЛИМПИАДАСИГА КЕЛГАНИМДАН ХУРСАНДМАН!»

Москвадаги Олимпиада ўйинларининг фахрий меҳмони, Ғарбий Германиянинг Олимпиададаги зарур нарсаларни расмий етказиб берувчи «Вичер» фирмаси бошлиғи Н. Вичер ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди:

— Мен XXII Олимпиада ташкилотчиларини жуда яхши ишлаганликлари билан қутлайман. Биз бу ерда ана шу ишнинг самараларини ҳар куни кўриб турибмиз. Мен Олимпиадада кўрганларимнинг ҳаммасидан, ўйинларни очиш байрами — ажойиб томошадан, совет пойтахтидаги намунали спорт иншоотларидан жуда хурсандман.

Шуни айтишим керакки, Олимпиада қишлоғи сингари ўйинларнинг ана шундай ғоят муҳим объекти деярли менинг кўз ўнгимда қад кўтарди. Мен кейинги йиллар мобайнида Москвада бир неча марта бўлиб, бу ерда жуда соз уй-жой бинолари, ана шу комплекснинг ёрдамчи хизмат бинолари қандай барпо этилганлигини ўз кўзим билан кўрдим.

— Мен ҳукуматимизнинг Олимпиада ўйинларига қарши кўрган чораларига қатъиян қўшилмайман. Ана шундай чоралар натижасида, — деди Н. Вичер, — мамлакатим атлетикачилари Олимпиадада қатнашиш имкониятидан маҳрум бўлдилар. Ҳолбуки, Ғарбий Германия спортчиларининг кўпчилиги, ГФРнинг бутун аҳолиси ер курраси ёшларининг ана шу ажойиб байрамида мамлакатимиз вакилларининг қатнашишини талаб қилиб чиқди. Мен ГФР граждани сифатида ғарб мамлакатларидаги муайян доиралар Олимпиада идеалларига қарши авж олдирган кампания учун кечирим сўрайман.

— Олимпиада-80нинг фахрли меҳмони бўлишим, — деди пировардида Н. Вичер, — менинг учун катта шарафдир. Ҳозир мен Москвадаги Олимпиадада бўлишимдан ғоят бахтлиман!

СОЦИАЛИСТИК ҚИШЛОҚЛАРИМИЗ ҚИЁФАСИ

СОВХОЗ ШАҲАРЧАСИ

Қишлоқда қурилишни ривожлантириш тўғрисида ғамхўрлик қилиш ҳозирги вақтда партия аграр сиёсатининг энг муҳим таркибий қисми бўлиб қолди.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

Наманган области харитасида яна бир ишчилар шаҳарчаси пайдо бўлди. У Қўриқ Задарёнинг «Наманган» пахтачилик совхозида тикланди. Янги шаҳарчада чўлқуварларнинг ҳовли тўйлари тантанали равишда ўтказилди.

Одамларнинг маънавий қиёфаси кўп жиҳатдан турмуш маданияти билан белгиланади. Бинобарин, юксак турмуш маданияти учун кураш — коммунистик жамият қуриш учун кураш демакдир. Қишлоқ меҳнаткашларининг турмуши, маданияти ва маънавий камолоти тўғрисида ғамхўрлик энг муҳим давлат аҳамиятига молик вазифадир.

Қўриқ Задарё районидаги «Наманган» совхозида амалга оширилаётган қурилиш, ободончилик ва фаровонлик ишлари фикримизнинг далилидир. Беш йиллик бошларида бу ерда бармоқ билан саларли замонавий уй-жойлар, битта магазин, новвойхона бор эди, холос. Марказий Фарғонанинг Оққум массивидаги қўриқ ерлар ўзлаштирилиши муносабати билан янги «Наманган» совхози ташкил топди. Хўжалик пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил кўтариб, социал-иқтисодий ривожланишнинг ойдин йўлига чиқиб олди. Ялпи пахта ҳосили 2500 тоннадан салкам 6000 тоннага кўтарилди. Чорвачилик, полиз ва сабзавотчилик юксалди. Натижада умумий даромад 5 миллион сўмдан ошди.

Гултепада қурилиш ишлари авж олиб кетди. Уй-жой, мактаб, боғча-яслилар, шифохона, клуб, кинотеатр, маданий-маиший хизмат кўрсатиш объектлари қурилиши чинакамига кенг тус олди. Ҳозирги кунда қишлоқ аҳли истагига мувофиқ янги шаҳарча бунёд этилаётир.

— Совхозимизнинг истиқболи янада порлоқ, — дейди хўжалик директори, республикада хизмат кўрсатган пахтакор Набижон Қорабоев. — Якунловчи йилда она-Ватанга 10 минг тонна чўл дурдонаси етказиб бериш мажбуриятини олганмиз. Бу йил қурилиш ишларига 2 миллион сўмдан кўпроқ маблағ ажратилган. Ҳар бири икки қаватли, айвонли, молхона ва гаражи бўлган саккизта уй-жой бинолари тайёр қилиб қўйилди. Ҳар бирининг олдида саккиз сотихли томорқаси ҳам бор. Табиий газ, водопровод, электр энергия билан таъминланган 40 дан ортиқ бир қаватли уй-жойларда ишчилар яйраб яшамоқдалар, баракали меҳнат қилмоқдалар. Кўп қаватли маиший хизмат комбинати, боғча-яслилар ишидан ҳамма миннатдор...

Совхоз шаҳарчасида барча қурилишлар бош план асосида тикланяпти. Бўлимлар билан бўлимларни, бригадалар билан бригадаларни бир-бирига туташтирувчи йўллар, дала шийпонлари маҳаллий шароитни ҳисобга олган ҳолда тез ва соз қурилаётир. Ўтган тўрт йилда совхозда салкам 15 минг квадрат метр ҳажмда уй-жойлар, 3500 ўқувчига мўлжалланган бир нечта мактаб, 4,2 минг ўринли болалар боғча-яслилари, 10 минг китоб фондига эга бўлган бир нечта кутубхона, саккизта магазин, икки жойда аптека, бешта медицина пункти ишга туширилди. Совхоз шаҳарчасида кўркам кварталлар, гулзорлар, хиёбонлар, дам олиш зоналари бунёд этилмоқда. Салкам 12 гектар ерда лимонзор қурилмоқда.

Совхоз шаҳарчаси республика Қишлоқ қурилиши министрлигининг Наманганддаги 25-қурилиш трести бинокорлари томонидан юқори сифатли қилиб тикланаётир. Трестнинг Задарёдаги 4-кўчма механизациялашган колоннаси бинокорлари якунловчи йилнинг биринчи квартали якунлари бўйича областда энг юқори кўрсаткичга эришдилар. Улар орасида А. Исабоев, Ғ. Қаҳҳоров, С. Тошбоев, П. Холбоев сингари пешқадам ғишт терувчи, бетончи ва дурадгорларнинг номларини ҳамма ҳурмат билан тилга оладилар. Қўли гул бинокорлар қишлоқларни қайта қуриш, янги типдаги посёлкалар бунёд этишда зўр жасорат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар.

— Қурувчилар ишидан хурсандмиз, — дейди «Наманган» совхози партия комитети секретари, область Совети депутати Усубжон Насимжонов. — Улар ҳар бир объектни муддатидан илгари, сифатли қилиб қўлдан чиқаришяпти. Янги уй-жойларда истиқомат қилувчилар томонидан билдирилган таклиф, эътирозлар кейинги навбат қурилишларда ҳисобга олиниб, тузатиляпти...

Совхоз шаҳарчаси кун сайин чирой очмоқда. Чўлқуварлар ҳаётида рўй бераётган ўзгаришлар, маънавий-сиёсий муҳит қишлоқ меҳнат аҳлига янги куч, камолот бахш этмоқда.

Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

30 ИЮЛЬ, ЧОРШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.35 — Олимпиада кундалиги. 10.10 — Орлёнок. 10.55 — Ҳужжатли фильм. 11.25 — Бобо ва фил. Бадиий фильм. 12.35 — Олимпиада кундалиги. 12.55 — Олимпиада ўйинлари. 18.00 — Дунё воқеалари. 18.15. — Фильм-концерт. 18.55 — Ҳужжатли фильм. 19.10 — Меҳнат шоншуҳрати байроқдорлари. 20.10 — Хельсинки: Беш йил йўлда. 20.55 — Олимпиада ўйинлари. 21.45 — Время. 22.15 — Ҳужжатли фильм. 22.30 — Олимпиада ўйинлари. 24.00 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Ҳужжатли фильм 12.00 — Кема уч соат туради. Бадиий фильм. 13.15 — Ўйлаб топ! 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Ёшлик. 19.00 — Ўсмир ва қонун. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Халқ контроли экрани. 20.15 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Чорвадор. 21.45 — Время. 22.15 — Биринчи қалдирғоч. Бадиий фильм.

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Болалар учун фильмлар. 20.55 — Реклама. 21.10 — Рассом устахонасида. 21.40 — Телеспектакль.

31 ИЮЛЬ, ПАЙШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.35 — Олимпиада кундалиги. 10.05 — Горнчилар, қаердасиз! 10.30 — Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиоси болалар катта хори фольклор группасининг чиқиши. 11.00 — Ҳужжатли фильм. 11.30 — Денис Кораблёвнинг ғаройиб саргузаштлари. Бадиий фильм 1-серия. 12.35 — Олимпиада кундалиги. 12.55 — Олимпиада ўйинлари. 18.00 — Дунё воқеалари. 18.15 — Давлат Волга рус халқ хорининг чиқиши. 18.35 — Адабий мерос. 19.25 — Олимпиада қишлоғида. 20.10 — «Музыкальная жизнь» журнали. 21.30 — Время. 22.00 — Олимпиада ўйинлари 24.00 — Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Ҳужжатли фильмлар. 12.30 — Светофор. 13.25 — Биринчи қалдирғоч. Бадиий фильм. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Ёшлик. 19.00 — Турмуш ва маданият. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ўзбекистон ССР халқ артисти О. Алимахсумов ижросида ўзбек классик қўшиқлари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Иқбол тароnаси. 21.30 — Время. 22.00 — Ғўза парваришини янада кучайтирайлик. 22.15 — Михаил Глузский.

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Бола қиз бола билан дўстлашмоқда. 21.10 — Ҳужжатли фильм. 21.35 — Дадил қадам. Бадиий фильм. 1-серия.

РАДИО

30 ИЮЛЬ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.35 — Ўзбекистон композиторларининг қўшиқлари. 9.30 — Ўзбек халқ куйлари. 11.20 — СССР халқларининг қўшиқлари. 12.10 — Ўзбекистан индустриальный. 13.00 — Чорвадорлар — зарбдор вахтада. 13.30 — Чет эл композиторларининг оперетталаридан парчалар. 14.00 — Сабзавоткорлар меҳнат вахтаси. 18.50 — Ўзбек куйларидан концерт. 19.20 — Истеъдодга садоқат. 19.45 — Москва Олимпиадасининг кундалиги. 20.20 — Радиотингловчиларнинг талабларига биноан концерт. 20.50 — Илҳомбахш меҳнатимиз — КПСС XXVI съездига. 21.00 — Адабий ўқиш. 21.20 — Механизаторлар учун концерт. 22.45 — Куйлар. 23.20 — Дам олиш соатида.

31 ИЮЛЬ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.35 — Халқ куйларидан концерт. 9.30 — Бадиий ҳаваскорлик коллективлари ижро этади. 11.20 — Оммавий қўшиқлар. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Илғор фермада. 13.30 — Ишлаб чиқариш илғорларининг талабларига биноан концерт. 14.00 — 5 миллион 850 минг тонна «оқ олтин» учун. 18.30 — Болаларнинг дам олиши ҳақида ғамхўрлик. 18.45 — Ёшлик. 19.45 — Москва Олимпиадасининг кундалиги. 20.20 — Радиотингловчилар таклиф этган программа асосида концерт. 20.50 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.00 — Ер — коинот гули. 21.20 — Ем-хашак тайёрлаш кундалиги. 22.45 — Куйлар. 23.20 — Дам олиш соатида.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги

ТОШКЕНТ ҲУНАР-ОШПАЗЛИК БИЛИМ ЮРТИ

1980—1981 ўқув йили учун ошпаз ва кондитерлар тайёрлаш группасига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 2 йил.

Билим юртига 8—10 синф ҳажмида маълумотли, 15 ёшдан 22 ёшгача бўлган Ўзбекистоннинг шаҳарларида турувчи қизлар қабул қилинадилар.

Ўқиш муддати меҳнат стажига киради.

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Машғулотлар — 1 сентябрдан бошланади.

Барча ўқувчиларга стипендия берилади, бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: директор номига ариза, 3х4 см. ҳажмидаги 3 та фотосурат, таржимаи ҳоли, маълумоти ҳақидаги шаҳодатнома (асл нусхаси), туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома (асл нусхаси), соғлиғи тўғрисидаги справка (286-форма), турар жойидан справка, мактабдан ёки ишлаган жойидан характеристика, шаҳар савдо бўлимидан ёки ошхоналар трестидан йўлланма, ҳарбий хизматчилар ёки чақирилувчиларнинг ҳисоб гувоҳномаси ёки ҳарбий билети бўлиши керак.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳар, Оқтепа массиви, (12, 32, 34, 36-автобуслар, 4, 9, 11, 19-трамвайларнинг «Оқтепа» бекати).

●

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

30, 31 июль соат 19.00 да

ТУРКМАНИСТОН ССРда ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ

Бобомурод ҲАМДАМОВ

раҳбарлигида ва иштирокида

К. ОТАНИЕЗОВ НОМЛИ ХОРАЗМ ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ

АШУЛА ВА РАҚС АНСАМБЛИНИНГ

КАТТА КОНЦЕРТИ

Билетлар сотилмоқда.

«Союзпромгаз» Бутуниттифоқ илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг

«ВНИИПРОМГАЗ» ЎРТА ОСИЁ ФИЛИАЛИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

бўлим мудири: илмий-тадқиқот ва тажриба-конструкторлик ишларини координациялаштириш;

лаборатория мудирлари: автоматизация, теплотехник ўлчовлар ва контроль ўлчов асбоблари; патент-лицензион тадқиқотлар ва халқаро ҳамкорлик.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри-143, Академиклар шаҳарчаси. Телефонлар: 62-06-41, 62-23-86.

●

АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА! НАВОИЙ ШАҲРИДАГИ АВТОМОБИЛЬ ЭҲТИЁТ ҚИСМЛАРИ МАГАЗИНИ САВДОСИДА

«Запорожец-968А», «Запорожец-968М1» автомобиллари учун йиғма кузовлар

МАВЖУД

Ранги — кўк, оқ, қизил. Бир комплектдаги ускуналарнинг баҳоси — 2850 сўм.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аппарати ва Ишлар мудирлиги партия ва касаба союз ташкилотлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аппаратининг масъул ходими И. С. Саиджоновга акаси

Зариф Саъдуллаевич САИДЖОНОВнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги қурилиши давлат комитети коллегияси, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари Ишлар мудирлигининг бошлиғи З. Х. Мирзаевга отаси

Ҳакимжон АҲМАДЖОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

ФАН-ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

БУҒДОЙНИНГ ЯНГИ НАВИ

Украина олимлари буғдойнинг паст бўйли «Киевлянка» навини яратдилар. Иш буғдойнинг анчагина кенг тарқалган нав уруғига жуда актив кимёвий бирикма билан ишлов беришдан бошланди. Генетиклар, селекционерлар, фитопатолог ва бошқа олимларнинг шундан кейинги бир неча йилги изланишлари, тинимсиз меҳнатлари ниҳоят касалликка чидамли, тезпишар ва серҳосил нав яратилиши билан якунланди.

«Киевлянка» мамлакатимизнинг турли зонасидаги ўн етти тажриба участкасида синовдан ўтказилди. Лаборатория шароитида буғдой гектаридан 70—86 центнердан, оддий дала шароитида эса 43,2 центнердан ҳосил берди.

АЖОЙИБ ҚУРИЛМА

Мустақил ишлайдиган пневматик пармалаш қурилмаси жаҳонда биринчи бўлиб бизнинг мамлакатимизда яратилди. Мавжуд пармалаш механизмларига нисбатан янги қурилма ёрдамида қудуқларни 8—10 марта тез қазиш мумкин.

Пневматик пармалаш қурилмаси сув қудуқларини қазишда, электр устунларини ўрнатиш учун чуқурчалар ковлашда, геологияда пармалаш-портлатиш тадбирларини ўтказиш ва бошқа ишларда қўл келади. Қурилма секундига бир метр чуқур қазий олишига қарамай, АКС-8 типидаги стандарт компрессорлар билан ишлайверади.

ШУНАҚАСИ ҲАМ БЎЛАДИ

ЧУМОЛИЛАРНИНГ «ТЕЗ ЁРДАМИ»

Донецк областининг Константиновка шаҳрида яшовчи Н. Золотько ёзда эрталаб ғалати бир манзаранинг гувоҳи бўлди. Унинг боғидаги чумоли уясига майналар тез-тез тушиб туради. Улар чумолиларни тумшуғига илинтириб, ўз уясига таширди. Бу иш кўп марта такрорланди. Нега шундай бўлдийкин?

Донецк давлат университети зоология кафедрасининг мудири профессор З. Усова бу фактни шарҳлаб, бундай деди:

— Бундай ҳоллар илмий адабиётда баён қилинган. Майналарнинг биринчи қарашда ғалати бўлиб туюлган ҳаракатларининг сабаблари бор. Гап шундаки, уларнинг уясида кана ва куя каби зарарли ҳашаротлар кўпайиб кетган. Шундай бўлгач уя эгалари ёрдам сўраб чумолиларга «мурожаат этишган». Улар эса зараркунандаларни тезда қириб ташлаганлар.

О. ТАГУНОВ.
ТАСС мухбири.

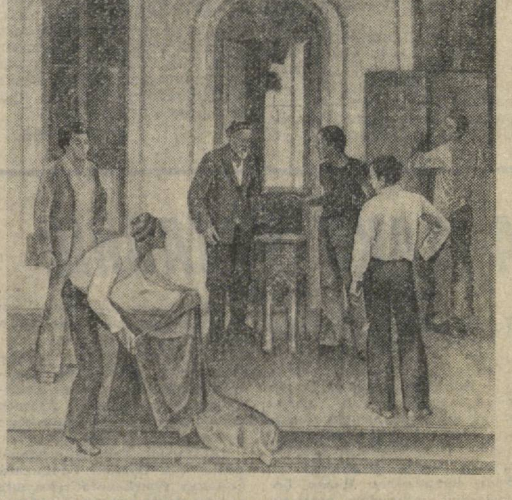

ҚАЛБЛАРДА ҚУЁШ

Ўзбекистон Рассомлар союзи кўргазмалар залида республика ёш рассомларининг навбатдаги учинчи кўргазмаси очилди. Унда Қорақалпоғистон АССР, Фарғона, Хоразм, Самарқанд, Бухоро, Наманган каби бир қатор областлар, ўнлаб шаҳарлар ёш рассомларининг 700 га яқин асари намойиш этилмоқда.

Кўргазмадаги кино-театр рассомчилиги, халқ амалий ва декоратив санъати, ёғочга ўйиб ишлаш, шунингдек кейинги йилларда тараққий этаётган гобелен ва биллур санъатига доир ишлар томошабинларда катта эстетик завқ уйғотмоқда.

Бутуниттифоқ ва чет эл кўргазмаларининг иштирокчилари, республика ёш рассомларидан Б. Жалолов, Ж. Умарбеков, М. Содиқов, А. Мирзаев, С. Абдуллаев, Ш. Абдурашидов ва М. Тўхтаев каби бир қатор ёшлар кўргазмада ранг-баранг асарлари билан қатнашишаётир.

Республика ёш рассомлари кўргазмасида биринчи бор иштирок этаётган самарқандлик А. Темировнинг «Эртак», «Болалик», фарғоналик В. Охуновнинг «Эски тегирмон», тошкентлик Х. Санаевнинг «Сўнгги ахборот» расмлари, андижонлик Л. Исҳоқовнинг гобелен ва тошкентлик Е. Егорова, В. Дудиннинг биллур санъатига доир ижодий ишлари республикамизда ўз овозига эга бўлган қалам соҳиблари етишиб келаётганидан дарак беради. Кўргазмадан Тошкентдаги А. Островский номли театр ва рассомчилик институти шу йилги дипломантларининг ишлари ҳам ўрин олган.

Тасвирий санъатнинг ёш ниҳоллари истеъдоди билан бунёд этилган асарларни томоша қилар экансиз баҳри-дилингиз тонгдек ёришиб боради. Бу — таниш ва кўзингизга иссиқ кўринаётган ўзбек ҳовлисими, бу — биринчи муҳаббат гулшанимми, катта меҳнат кунидан кейинги ширин ҳордиқми, коинотга тикилган нигоҳми, барибир ҳамма-ҳаммасида қайноқ ҳаётимизнинг қайноқ юраги уриб тургандек...

Бу йил охирида Ўзбекистон Рассомлар союзи кўргазмалар залида Бутуниттифоқ ёш рассомларининг кўргазмаси очилади. Республика ёш рассомларининг учинчи кўргазмаси ана шу воқеага ҳам ўзига хос бир тайёргарликдир.

«Ёшлар намойиш этади» кўргазмасига қўйилган Мурод Ҳасановнинг «Уста Ҳайдаров шогирдлари даврасида» ва Зуҳриддин Исломшиқовнинг «Учрашув» асарларидан фоторепродукциялар.

(«Совет Ўзбекистони»нинг навбатдаги сони 1 августда чиқади).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси. 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-88-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20, Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-05-27, Сурхондарё — 3-92-36, Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 03101. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Б. — 176. 6